БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

10-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 125 (2416).

25 ИЮНЬ СЕШАНБА 1963 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленумини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Президиуми Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленумини 1963 йил 12 июлда чақиришга қарор қилди.

Пленум муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилади:

1. КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг якунлари ва идеология ишини кучайтириш юзасидан Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари.

2. Республика пахтакорлари социалистик мажбуриятларининг қандай бажарилаётганлигини ўзаро текшириш якунлари ҳамда ғўза парваришини кучайтириш юзасидан Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Ватанимиз буюк юриш бошлаб, коммунизм учун ҳал қилувчи жанг олиб бормоқда. Ленин партиясининг, партия Марказий Комитетининг бутун фаолияти ана шу олижаноб мақсадга — ер юзида энг оқилона ва адолатли, энг инсонпарвар жамиятни барпо қилишга бўйсундирилган.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган июнь Пленуми бу улуғ йўлдаги муҳим босқич, партия ва мамлакатнинг ғоявий-сиёсий ҳаётидаги зўр воқеа ҳисобланади. Пленум партия идеология ишининг навбатдаги вазифалари тўғрисидаги масалани қараб чиқди, бу ҳақда КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Л. Ф. Ильичев доклад қилди. Пленум шу масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилиб, партия XXII съезди қарорлари ва партия программасига асосланган ҳолда партиянинг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишининг асосий томонларини ва конкрет вазифаларини белгилаб берди.

КПСС Марказий Комитетининг секретарлари М. А. Суслов, Б. Н. Пономарев, Ю. В. Андропов ўртоқлар Пленумда сўзга чиқиб, бир томондан, Хитой Компартияси Марказий Комитети, иккинчи томондан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва бошқа қардош партиялар ўртасидаги келишмовчиликларнинг моҳиятини баён қилиб бердилар. Пленум «КПСС Марказий Комитети вакилларининг Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети вакиллари билан бўлажак учрашуви тўғрисида» қабул қилган қарорида КПСС Марказий Комитети Президиумининг, КПСС Марказий Комитети Биринчи секретари ва СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг жаҳон коммунистик ҳаракати кучларини янада жипслаштириш соҳасидаги сиёсий фаолиятини, шунингдек Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети билан ўзаро муносабатларда КПСС Марказий Комитети Президиуми амалга оширган ҳамма конкрет ҳаракатлар ва чораларни тўла ва якдиллик билан маъқуллади. Пленум ХКП Марказий Комитетининг вакиллари билан бўлажак музокараларда КПСС Марказий Комитетининг Президиуми амал қиладиган асосий принципларни таъкидлаб ўтди.

Ташкилий масалалар ҳам қараб чиқилди. Пленумда ўртоқ Н. С. Хрушчев катта ва ёрқин нутқ сўзлади.

Марказий Комитет июнь Пленумининг қарорлари бутун партия, бутун мамлакат учун, коммунистик қурилиш соҳасидаги буюк иш учун катта аҳамиятга эгадир.

Ленинчи партия меҳнат аҳлининг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлидаги қаҳрамонона кураши билан совет халқининг, барча мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг чуқур ҳурматига, ишончи ва меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди. **«Партия фаолиятининг асосий якуни шундан иборатки**, — деб таъкидланади Марказий Комитет Пленумининг қарорида — **Совет ҳокимияти йиллари мобайнида мамлакатимизда социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қилди, коммунистик идеалларга ва юксак ахлоқий принципларга эга бўлган одам тарбияланмоқда, тарихда биринчи марта миллион-миллион кишиларнинг дунёқараши марксизм-ленинизмнинг илмий асосида шаклланмоқда; совет халқи эндиликда коммунизм қуришнинг илмий асосланган конкрет планига эгадир».**

Совет жамиятининг бундан аввалги бутун тараққиёти, айниқса сўнгги 10 йил ичида партия амалга оширган жуда йирик социал-иқтисодий тадбирлар СССРда коммунизм қурилишининг буюк планини ишлаб чиқишга ҳамда шу планни амалга ошириш учун шарт-шароитлар вужудга келтиришга замин ҳозирлаб берди. Партия И. В. Сталиннинг шахсига сиғинишни ўзининг XX съездида фош қилиб, партия ва давлат ҳаётининг ленинча нормаларини бузиш ҳолларига, экономикада, сиёсатда ва идеологияда субъективизмга ва догматизмга барҳам берди, халқ оммасининг ташаббускорлиги ва активлигига кенг майдон очиб қўйди.

Халқ ва партия ўтган ўн йиллик билан фахрланишга ҳақлидирлар. Ўтган ўн йиллик ички ва ташқи сиёсатда, экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда, халқ фаровонлигини юксалтиришда, марксча-ленинча назария масалаларини ижодий ишлаб чиқишда, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстликдан иборат ленинча сиёсатни амалга оширишда катта-катта ғалабаларга эришилганлиги билан нишонланди.

Марказий Комитет Пленуми ишлаб турган кунларда космосда яна бир улуғвор зафарнома — қаҳрамон космонавтлар В. Ф. Биковский ва В. В. Терешковалар бошқарган «Восток-5» ва «Восток-6» кемаларининг космосда узоқ вақт мобайнида биргаликда учиши буюк муваффақият билан тугалланди. Экономикамиз, фанимиз, техникамиз, маданиятимизнинг ажойиб ютуқлари, социалистик тузумнинг куч-қудрати қатрада осмон акс этганидек космосни ўзлаштиришда ўзининг яхлит ифодасини топмоқда.

Ленинчи партия коммунистик қурилишнинг ҳамма фронтларида актив ҳужум қилмоқда. КПСС Марказий Комитети ўзининг бундан аввалги икки Пленумида — март ва ноябрь Пленумларида мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий ҳаётидаги энг муҳим проблемаларни: саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, халқ хўжалигига раҳбарлик масалаларини ҳал қилди. Идеология ишининг навбатдаги вазифалари июнь Пленумида ҳар тарафлама муҳокама қилинди.

Идеология фронти — коммунизм ғалабаси учун курашда энг муҳим фронтлардан биридир. Совет халқининг коммунистик қурилишдаги ҳал қилувчи ютуқлари, социалистик мамлакатлардаги барча халқларнинг муваффақиятлари жаҳон майдонида синфий кучларнинг жойланишини сифат жиҳатидан шундай ўзгартириб юбордики, энди империализм социализмни ҳарбий йўл билан енга олмайдиган бўлиб қолди ва икки системанинг иқтисодий мусобақасида бирин-кетин мағлубиятга учрамоқда, буни назарда тутмоқ керак. Эндиликда империалистик мамлакатларнинг ҳукмрон доиралари социализмга қарши курашнинг бошқа формаларидан воз кечмаганлари ҳолда, социалистик давлатларга нисбатан идеология соҳасида диверсиялар қилишга, ашаддий антикоммунизмга зўр бермоқдалар. Империалистлар идеологияларнинг тинч-тотув яшаш шиорини ниқоб қилиб, санъатнинг «партиясизлиги», «ижоднинг абсолют эркинлиги», ғоясизлик ва сиёсатдан қочиш, «авлодлар конфликти» тўғрисидаги сохта концепцияларни жамиятимизга судраб олиб киришга уринмоқдалар.

Партиямиз инсониятга душманликдан иборат империалистик идеологияга қарши муросасизлик, ҳужумкорлик билан кураш олиб боришни, меҳнаткашларни унинг бузғунчи таъсиридан ҳимоя қилишни, оммачи коммунизмнинг буюк идеяларидан янада активроқ баҳраманд этишни, марксча-ленинча таълимотнинг софлиги, уни ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилишни ўзининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблайди.

Марказий Комитет Пленумининг қарорида бундай деб таъкидланади: **«Ҳозирги замон шароитида партия ғоявий-тарбиявий ишининг асосий вазифаси — КПСС Программасини амалга оширишни, коммунизмнинг моддий техника базасини яратишни, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантиришни, янги одамни тарбиялашни идеологик жиҳатдан таъмин этиш; сиёсий хушёрликни ошириш, империалистик идеологияга қарши, ўтмишнинг кишилар онгидаги сарқитларига қарши курашни кенг қулоч ёздириб юборишдан иборат».**

Пленум идеология ишидаги тажрибани умумлаштирди ва камчиликларни очиб ташлади, партия, давлат органлари, касаба союзлар, комсомол ва бошқа барча жамоат ташкилотлари ўз куч-ғайратларини шу ишнинг қайси томонларига қаратишлари лозимлигини белгилаб берди. Меҳнаткашларда коммунистик дунёқарашни шакллантириш, ўтмишнинг совет кишилари онги ва хулқ-атворидаги сарқитларини йўқотиш идеология ишининг асосий томонларидан биридир. К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Лениннинг ўлмас асарлари, КПСС Программаси, партиямизнинг ҳужжатлари оммани коммунизм руҳида тарбиялашнинг асоси ҳисобланади.

Совет кишилари ўз Ватани, ўзининг улуғ ленинчи партияси билан ватанпарварларча фахрланиш ҳиссига тўлиб-тошганлар. Халқимиз улуғ ленинчи партия раҳбарлигида коммунизмнинг бошланғич марраларига чиқиб олди. Барча меҳнаткашларни, айниқса ёшларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялашга партия доимо катта аҳамият бериб келди ва ҳозир ҳам катта аҳамият бермоқда. Ҳар бир совет кишисида ижтимоий фойдали меҳнатни севиш ва ҳурматлаш туйғусини тарбиялаш партия, Советлар, касаба союзлари, комсомол олиб борадиган идеология ишининг асл мағзини ташкил қилмоғи керак.

Пленум қарорларида партиянинг бутун идеология ишида ҳал қилувчи звено бўлган марксизм-ленинизмни пропаганда қилишни йўлга қўйиш, идеология ишининг ғоявий савиясини ва таъсирчанлигини ошириш, оммани сиёсий маориф билан баҳраманд қилиш формаларини такомиллаштириш соҳасидаги вазифалари белгилаб берилди. Пленум қарорларида коммунистик дунёқарашни шакллантиришда, халқни ғоявий-илмий жиҳатдан тарбиялашда фаннинг ролини ошириш зарурлиги кўрсатиб ўтилади, идеология фронтининг зарбдор кучлари — матбуот, радио, кино ва телевидение, мактабнинг жуда муҳим аҳамиятга эга эканлиги қайд қилинади.

Пленум адабиёт ва санъатнинг бундан кейин янада ривожлантирилиши янги кишини тарбиялашда, коммунистик маданиятни шакллантиришда ғоят катта аҳамиятга эгадир, деб таъкидлади. Пленум ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ижодий интеллигенция билан учрашувларда сўзлаган нутқларида баён қилиб берилган идея ва қоидаларни, партиямизнинг адабиёт ва санъат соҳасидаги ленинча йўлини, партиямизнинг адабиёт ва санъатни янада равнақ топтириш тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлигини ифодалайдиган идеялар ва қоидаларни қизғин маъқуллади.

Партия раҳбарлиги — идеология ишида муваффақият қозонишимизнинг негизидир. Марказий Комитет Пленуми айрим партия комитетларининг идеология ишига кампаниячилик ва декларатив, канцелярнячилик-бюрократик ёндошишларини қатъий қоралаб идеология ишида ленинча услубни сабот билан ривожлантиришни талаб қилди.

Партиямиз совет халқини қатъиятқорлик ва комил ишонч билан коммунизм сари бошлаб бормоқда, жаҳон коммунистик ҳаракатининг авангарди ролини шараф билан адо этмоқда, бунинг сабаби, аввало, шундаки, у ленинча таълимотга ўз садоқатини сақлаб қолмоқда, революцион назариянинг поклиги, уни дадиллик билан ижодий ривожлантириш учун муросасиз кураш олиб боришнинг ленинча йўлидан бормоқда.

Партия марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида халқаро коммунистик ҳаракатнинг жипслигини мустаҳкамлаш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма чораларни кўрмоқда. У, Хитой Компартияси Марказий Комитети билан ўзаро муносабатларда ҳам худди ана шундай иш тутмоқда. Бироқ, Хитой Компартиясининг раҳбарлари коммунистик ҳаракатда ошкора мунозарани тўхтатиш тўғрисидаги келишувга амал қилмадилар ва ХКП Марказий Комитетининг шу йил 14 июндаги мактубини эълон қилдилар, бу мактубда марксчи-ленинчи партиялар Москва кенгашларининг Декларацияси ва Баёнотига ўзлари истаган тарзда изоҳ бериб, ана шу тарихий ҳужжатлардаги энг муҳим қоидаларни бузиб кўрсатганлар, КПСС га ва бошқа қардош партияларга асоссиз ҳужумлар қилганлар.

КПСС Марказий Комитетининг пленуми, бир томондан, Хитой Компартияси Марказий Комитети иккинчи томондан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва бошқа қардош партиялар ўртасидаги келишмовчиликларнинг моҳияти билан танишиб, «КПСС Марказий Комитети вакилларининг Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети вакиллари билан бўлажак учрашуви тўғрисида» қарор қабул қилди. Пленум шу нарсани маъқуллаб қайд қилдики, ўртоқ Н. С. Хрушчев бошлик КПСС Марказий Комитетининг Президиуми коммунистик ва ишчи партияларнинг 1957 ва 1960 йиллардаги Москва кенгашларида якдиллик билан қабул қилинган қарорларни изчиллик билан оғишмай амалга ошириб келди ва амалга оширмоқда. Пленум КПСС Марказий Комитети Президиумига КПСС XX, XXI ва XXII съездларида компартияларнинг кенгашларида партиямиз томонидан қабул қилинган ҳамда Декларация ва Баёнотда ифода этилган, турмушда, халқаро коммунистик ҳаракатнинг ривожланиш практикасида ва халқаро воқеаларнинг боришида батамом тасдиқланган йўлни ХКП Марказий Комитетининг вакиллари билан бўлажак учрашувда оғишмай ўтказиш вазифасини топширди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ХКП Марказий Комитетининг бизнинг партиямизга ва бошқа коммунистик партияларга, КПСС XX, XXI ва XXII съездларининг қарорларига, КПСС-нинг марксча-ленинча назария, СССРда социалистик қурилиш ва халқаро революцион ҳаракат амалий тажрибаси асосида ишлаб чиқилган Программасига қилган ҳужумларини асоссиз ва бўҳтондан иборат деб қатъиян рад этди. Маълумки ана шу тарихий ҳужжатларни бутун совет халқи ва халқаро коммунистик ҳаракат маъқуллаган.

КПСС Марказий Комитети, деб таъкидланади Пленум қарорида, бундан буён ҳам марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида Совет Иттифоқи билан Хитой Халқ Республикасининг улуғ халқлари ўртасидаги, КПСС билан ХКП ҳамда бошқа қардош партиялар ўртасидаги қардошларча дўстликни ва муносабатларни халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги манфаатларини кўзлаб, умумий ишимиз — коммунизм ғалабаси учун кураш манфаатларини кўзлаб мустаҳкамлашга интилаберади.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми томонидан қабул қилинган қарорлар бизнинг мамлакатимиздагина эмас, чет элларда ҳам ғоят қизиқиб ва маъқуллаб кутиб олинди. Ҳеч шубҳа йўқки, партия ташкилотлари, идеология фронтининг барча ходимлари КПСС Программасини, XXII съезд ва Марказий Комитет июнь Пленуми қарорларини бажара бориб, идеология ишини тубдан яхшилашга эришадилар, коммунизм ғалабаси учун курашда халқнинг ижодий активлигини янада оширадилар.

(«ПРАВДА»нинг 24 июндаги бош мақоласи).

Москва. 22 июнь. Қизил Майдонда космонавт Валентина Терешкова ва Валерий Биковский билан учрашувга бағишланган митинг. Суратда: Н. С. Хрушчев ва космонавт учувчилар (чапдан) П. Р. Попович, Г. С. Титов, Ю. А. Гагарин, А. Г. Николаев, В. В. Терешкова ва В. Ф. Биковский ўртоқлар В. И. Ленин мавзолейи трибунасида. В. Савостьянов ва В. Егоров фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЖАҲОН ХОТИН-ҚИЗЛАР КОНГРЕССИГА Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ МАКТУБИ

Жаҳон хотин-қизлар конгрессининг ҳурматли қатнашчилари!

Аввало, бутун дунё хотин-қизларининг мана шу ғоят катта форумини ўтказиш жойи қилиб Ватанимиз пойтахти Москвани танлаб олганликларингиз учун ҳаммаларингизга қизғин миннатдорчилик изҳор этишга ҳамда совет халқи ва унинг ҳукумати номидан энг оташин, самимий салом йўллашга рухсат бергайсиз. Биз Конгресснинг ташаббускорини — ҳозирги замонда жаҳондаги хотин-қизлар орзу-истаклари ва муддаоларининг асл ифодагўйи — Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясини алоҳида қизғин табриклаймиз.

Жамиятнинг тараққиёт йўлидан ривожланиб боришини, ер юзида мустаҳкам тинчликни хотин-қизларнинг меҳнати ва курашисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Сиз — планетамиздаги аҳолининг ярмидан кўпини ташкил қиласиз. Сиз одамга ҳаёт ато қиласиз ва унга гард юқтирмаслик учун ўз жонингизни ҳам аямайсиз. Эндиликда хотин-қизлар эркаклар билан баббаравар тинчлик ва тараққиёт учун, миллий мустақиллик учун курашнинг актив қатнашчиси, кишилик жамиятидаги буюк илмий ва маданий бойликларнинг ижодкори бўлиб қолдилар. Хотин-қизларнинг кўпгина мамлакатларда ҳали ҳам мавжуд бўлган тенг ҳуқуқсизлигига қанчалик тезроқ барҳам берилса, уларнинг жамиятдаги роли ва ўрнига тааллуқли зарарли бидъатлар қанчалик тез таг-томири билан йўқотилса, хотин-қизларнинг роли шунча баланд кўтарилади.

Ҳозирги халқаро хотин-қизлар ҳаракатининг актуал проблемаларига бағишланган жаҳон конгрессингизнинг олижаноб мақсадлари ғоят зўр қизиқиш туғдирмоқда ҳамда кишилик тараққиётининг чинакам тарафдорлари томонидан жуда кенг кўламда қўллаб-қувватланмоқда.

Тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш — ҳозирги замоннинг туб масаласидир. Хотин-қизлар — оналар, опа-сингиллар, болаларнинг мураббийлари мустаҳкам тинчликдан астойдил манфаатдордирлар. Бинобарин, термоядро урушининг хавфига қарши кураш хотин-қизларнинг интернационал жипслигини мустаҳкамлашда энг муҳим омил бўлиб қолганлиги тамомила қонуний бир ҳол ҳисобланади. Бу кураш халқаро хотин-қизлар ҳаракатини метиндек мустаҳкамлаб, танасининг ранги, сиёсий ва диний маслаклари қандай бўлишидан қатъий назар шу ҳаракатнинг ҳамма қатнашчиларини бирлаштирмоқда. Башарти, янги жаҳон урушининг қўққисдан бошланиб кетишига йўл қўйилгудек бўлса, бу уруш аввалги урушлардан фарқ қилажагини халқлар тобора равшанроқ англаб олмоқдалар. Бу қирғинчиликдан иборат ракета-ядро уруши бўлади. Янги жаҳон уруши неча юз миллионлаб кишиларнинг ёстиғини қуритган, неча ўқлаб авлодларнинг яратувчилик меҳнати самараларини йўқ қилиб ташлаган, бутун планетамизда умумлаштириб цивилизация деб ном берилган нарсалардан жуда кўпини муқаррар суратда ёндириб кулини кўкка совурган бўлур эди.

Лекин ҳозирги тинчлик давридаёқ, урушнинг мудҳиш шарпаси инсоният елкасига ғоят катта ҳарбий харажатларнинг оғир юкини юклаб қўймоқда. Қуролланиш пойгасига ниҳоятда кўплаб сарфланаётган маблағларнинг ақалли бир қисми очликка, қашшоқликка ва касалликларга қарши курашга харж қилинса, бу билан кўплаб болалар ва катталарнинг ҳаётини қутқариб қолиш мумкин бўлур эди.

Бунга ортиқ чидаб бўлмайди! Ҳалок бўлган кишиларнинг ҳоки тирикларнинг қалбига нидо қилиб, жаҳон урушининг йўлини тўсиб қўйиш учун ғоят қатъиятқорлик билан кураш олиб боришга чақирмоқда. Хотин-қизлар қанчалик активроқ ва жипсроқ ҳаракат қилсалар, халқларнинг бу кураши шунчалик муваффақиятлироқ ва самаралироқ бўлади.

АҚШнинг империалистик кучлари бошчилигидаги агрессив доиралар урушга тайёргарликни давом эттираётганликларидан кўз юмиб бўлмайди. Бунинг устига ана шу тайёргарлик тарихда мисли кўрилмаган улкан миқёсларга етказиб қўйилди. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳарбий аслаҳахоналарда жуда кўп миқдорда термоядро қуроли тўпланиб қолди. НАТОда ва бошқа агрессив блокларда қатнашаётган давлатлар лагерида бўлаётган ишларга бир назар солинг. Қуролланиш пойгаси кундан-кунга авжига чиқарилмоқда, Атлантик блокининг ядро кучлари кўпайтирилмоқда, ўтган урушда халқларнинг бошига қанчадан-қанча кулфатлар солган Ғарбий Германия реваншчилари қаддини ростлаб олмоқда. Милитаризм ёшларни тўғри йўлдан оздирмоқда, ёш авлодни жанг майдонларига юбормасдан анча илгариёқ маънавий жиҳатдан майиб қилиб қўймоқда.

Тинчликка ташна бўлишнинг ўзи кифоя қилмаслигини буларнинг ҳаммаси қайта-қайта кўрсатиб турибди. Жаҳон урушининг олдини олиш йўлида чинакам қаҳрамонлик билан тўлиб-тошган, актив, оммавий, ҳаракатлар қилмоқ керак. Бу ўринда эса, сиз, хотин-қизлар айниқса катта роль ўйнайсиз! Жаҳон хотин-қизлар конгресси ўзининг юксак вазифаларига муносиб даражада иш кўриб, тинчлик учун курашда тағин ҳам қатъиятқорлик ва собит қадамлик билан ҳаракат қилишнинг қудратли омили бўлади, деб умид билдиришга рухсат бергайсиз!

Халқнинг хоҳиш иродасини олий қонун деб билган Совет ҳукумати ўзининг ташқи сиёсат соҳасидаги бутун фаолиятида тинчлик ишини мустаҳкамлаш ҳамда социал тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларининг халқаро муносабатларда тантана қилишини таъминлаш ҳақида ўлмас Ленин бизга васият қилиб кетган йўлни бундан буён ҳам доимо ўтказаберади, деб сизларни ишонтиришимга рухсат бергайсиз. Совет ҳукумати шу нарсага аминдирки, қаттиқ халқаро контроль остида батамом ва ёппасига қуролсизланиш ер юзида мустаҳкам тинчликка эришишнинг гарови ҳисобланади. Совет ҳукумати бунга муваффақ бўлиш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма чораларни кўрмоқда ва кўраберади.

Ҳар қандай шакл ва кўринишдаги мустамлакачиликни тўла ва узил-кесил тугатиш йўлидаги миллий озодлик курашида ҳам хотин-қизларнинг роли ниҳоятда катта. Мустамлакачиларга қарши курашда Куба ва Жазоир, Индонезия ва Ироқ хотин-қизлари, Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги барча халқларнинг шавкатли қизлари кўрсатган қаҳрамонона шижоаткорликлар халқлар хотирасидан асло ўчмайди. Ҳали ҳам мустамлакачилар пойлоқчисининг қамчиси ўйнаб турган, ирқчилар қутуриб ҳаддидан ошаётган жойларда ака-укаларимиз ва опа-сингилларимиз мустамлакачиларга қарши олиб бораётган жанг совет кишиларига тушунарли, азиз ва муътабардир. Совет халқи ана шу адолатли курашга ҳамиша бутун чоралар билан мадад бериб келди ва бераверади. Мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисида БМТ Бош Ассамблеяси 1960 йилда Совет Иттифоқининг ташаббуси билан қабул қилган Декларациянинг тезроқ амалга оширилишини Совет Иттифоқи бундан буён ҳам қаттиқ талаб қилиб, шу йўлда ҳаракат қилаверади.

Жамиятда ва оилада тўла тенг ҳуқуққа эга бўлиш учун кўп асрлардан буён ечилмай келаётган «хотин-қизлар масаласини» узил-кесил ҳал қилиш учун кўпгина мамлакатларнинг хотин-қизлари олиб бораётган курашга совет кишилари тўла тушунган ҳолда қизғин хайрихоҳлик билан қарамоқдалар. Сизнинг конгрессингиз хотин-қизлар аллақачонлардан буён социализм самараларидан баҳраманд бўлиб келаётган бир мамлакатда ўтмоқда. Бу мамлакатда хотин-қизлар жамиятнинг тўла ҳуқуқли аъзоси бўлиб, социалистик тузумимизнинг ҳамма афзалликларидан баҳра олмоқда. Уларнинг ҳуқуқлари қонунлар асосида ҳимоя қилинибгина қолмай, айни замонда моддий жиҳатдан ҳам таъминлаб қўйилган.

Совет хотин-қизлари коммунистик қурилиш ишига ғоят катта ҳисса қўшиб келмоқдалар. Улар Совет ҳокимиятининг сайлаб қўйиладиган ҳамма органларида кўзга кўринарли ўрин эгалладилар: 390 хотин-қиз СССР Олий Советининг депутати, икки мингдан кўпроқ хотин-қиз иттифоқчи республикалар Олий Советларининг депутати, 700 мингдан кўпроқ хотин-қиз маҳаллий Советларнинг депутатидир. Бизнинг мамлакатимизда миллион-миллион хотин-қизлар инженер, ишлаб чиқариш раҳбари, олим, агроном, колхоз раиси ва бригада бошлиғи бўлиб ишламоқда. Бизда олий маълумотли мутахассисларнинг ярмидан кўпи хотин-қизлардир. Врачларимизнинг тўртдан уч қисми ва ўқитувчиларимизнинг қарийб тўртдан уч қисми хотин-қизлардан иборат.

Ишонаманки, сиз менинг сўзларимга тушуниб қарайсиз ва буни пропаганда деб ҳисобламайсиз. Ўзингизга маълумки, мен коммунистман, биринчи бўлиб социализм ва коммунизм қуриш йўлига кирган мамлакатда Министрлар Советининг Раисиман. Коммунистлар ҳамма вақт гапни эътиқод билан гапириб келишади, бинобарин, мен ҳам Жаҳон хотин-қизлари Конгрессининг мана шу тантанали очилиш маросими кунида айтмоқчиманки, фақат социализм шароитидагина хотин-қизлар чинакам озод бўлиши, меҳнатда ва ижтимоий фаолиятда ўзининг бутун қобилиятлари ва талантларини батамом рўёбга чиқариши мумкин.

Хотин-қизлар эркакларга нисбатан бошқача тахлитда, шунинг учун улар жамиятда бошқача, итоатгўйлик мавқида бўлиши керак, деган фикрни исботлашга уринаётган одамлар бор. Хотин-қизларнинг Совет Иттифоқидаги мавқеи буни рад қилиб турибди. Само юлдузларини забт этган қаҳрамон қиз Валентина Терешкованинг залингизда ўтиргани — Совет Иттифоқида эркаклар билан хотин-қизлар чинакам тенглигининг жуда ёрқин намойишидир. Уни орангизга тўппа-тўғри космос баландлигидан келиб тушди, дейиш мумкин.

Валентина Терешкованинг тақдири — социалистик жамият ҳар бир одамга қилаётган ғамхўрликнинг ажойиб тимсоли ҳисобланади. Валентина Терешкова гўдаклик пайтидаёқ отасидан жудо бўлди, отаси Совет Ватани учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлди. Унинг онаси-оддий ишчи. Капиталистик дунёда боқувчисиз қолган бундай оила ҳори-зорликка, ундан ҳам кўра қашшоқликка маҳкум қилинган бўлур эди. Ҳамма одамлар ўз қобилиятларидан фойдаланиш имкониятига эга бўлган, жамият ҳар бир одамга ғамхўрлик қилаётган совет шароитида, социализм даврида бундай бўлмади.

Валентина Терешкова Советлар мамлакати шароитида, социализм шароитида яхши тарбия, билим олди, қаддини мустаҳкам ростлаб, шундай юксакликка кўтарилдики, капиталистик дунёда давлатманд ота-оналарининг қўлида бўлган одам ҳам бундай юксакликка кўтарила олмайди. Шундай бўладики, айни молу дунёси кўп бўлган одамлар кўпинча учиш бирёқда турсин, эмаклаб юрадилар.

Хўш, мана шундай нурли, гўзал, улкан зафарларга тўлиб-тошган ҳаётни совет халқига, совет хотин-қизларига ким берди? Бундай ҳаётни Коммунистик партия, Совет халқининг улуғ доҳиси Владимир Ильич Ленин тузган партия берди.

Мамлакатимиз халқлари Ленинга эргашдилар, зотан у империалистик урушни тўхтатишга, жаҳонни эксплуататорлар ва эксплуатация қилинувчиларсиз янги асосларда қайта қуришга чақирди. Социалистик, коммунистик дунё эркаклар билан хотин-қизлар муносиб даражада тенглигининг ажойиб намунасидир.

Қадрдон дўстлар! Конгрессингизнинг кучи, халқаро демократик хотин-қизлар ҳаракатининг кучи — жипсликда ва бирликдадир. Башарти бирликка эга бўлмаса, биронта ҳам демократик ижтимоий ҳаракат, шу жумладан хотин-қизлар ҳаракати ўзининг олижаноб мақсадлари учун курашда чинакам муваффақият қозона олмайди.

Шуни эсда тутмоқ кераккки, яхши ниятли барча кишиларнинг, барча халқларнинг куч-ғайратларини жипслаштириш йўли билангина ер юзида тинчликка эришиш мумкин.

Тинчлик учун курашда халқларни қора, оқ, сариқ ирқларга айириб бўлмайди, қитъалар, миллатлар, диний эътиқодлар бўйича алоҳида-алоҳида ҳаракат қилиб бўлмайди. Фақат бирликкина буюк ғалаба келтиради. Жаҳон хотин-қизларининг Конгресси ана шундай бирликни, бутун дунё хотин-қизлари халқлар ўртасида тинчлик учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик учун актив курашишга тайёр турганликларини намойиш қилмоғи керак.

Ер юзида мустаҳкам тинчлик ва социал тараққиётнинг тантанаси учун бошлаган умумий муқаддас курашимизда ҳамма қитъалар, ҳамма миллатлар ва ирқларнинг хотин-қизлари тағин ҳам маҳкамроқ жипслашиб, шаҳдам қадамлар билан олға бораверсинлар!

Тинчлик учун, термоядро уруши хавфига қарши, мустамлакачиликка қарши мард курашчилар — хотин-қизларга шон-шарафлар!

Яшасин ўз фарзандларининг тинч истиқболини ҳимоя қилиш учун отланган ер юзи хотин-қизларининг улуғ Форуми!

Яшасин мустаҳкам тинчлик ва барча халқлар ўртасидаги дўстлик!

Н. ХРУШЧЕВ.
СССР Министрлар Советининг Раиси.

Жаҳон хотин-қизлар конгресси очилди

МОСКВА, 24 июнь. (ТАСС). Бугун эрталаб Кремлнинг Съездлар саройида Жаҳон хотин-қизлар конгресси ўз ишини бошлади.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси номидан конгрессни федерация вице-раиси, Совет хотин-қизлари комитетининг раиси Н. В. Попова очди.

Конгресс қатнашчилари СССР космонавт учувчилари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари — конгресс делегати Валентина Терешковани, шунингдек Валерий Биковскийни гулдурос қарсаклар билан табрикладилар.

Жаҳон хотин-қизлар форумининг қатнашчилари конгресс президиумини сайладилар ва процедура масалаларини қараб чиқдилар.

Москва Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов конгресс қатнашчиларига қарата табрик нутқи сўзлади.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг раиси Эжени Коттон «Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси тинчлик, миллий мустақиллик, хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва болаларнинг бахт-саодати учун курашда» деган темада доклад қилди.

Конгресс қатнашчилари СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг мактубини зўр шодлик билан кутиб олдилар. Бу мактубни совет делегациясининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати О. И. Иващенко ўқиб берди.

Залда тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун толмас курашчи бўлган Совет ҳукумати бошлиғи шарафига табрик хитоблари анчагача янграб турди.

Шу билан конгресснинг эрталабки мажлиси тамом бўлди. (ТАСС).

Идеология ва ҳаёт

КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорларини амалга оширамиз

КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ УЧУН КУРАШНИНГ МУҲИМ ФРОНТИ

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қаттиқ ишонч билдирадики, барча партия ташкилотлари, идеология фронтининг барча ходимлари КПСС Программасини, XXII съезд ҳамда ушбу Пленум қарорларини бажараборив, идеология ишини тубдан яхшилашга эришадилар, мамлакатимизда коммунизм қурилиши вазифаларини амалга ошириш, улуғ маркса-ленинча таълимотни бундан кейин янада ғалабаларга эриштириш учун халқнинг ижодий активлигини янада юқори кўтарадилар.

(КПСС МК июнь Пленуми қароридан).

ДИЛКАШ

Ҳамма уни турлича атайди. Мастер ёрдамчиси, бригадир, смена агитатори, рационализатор дейишади. Ана шу таърифларнинг тагида жон бор, албатта. Йигирув цехининг дилкаш, ишбилармон агитатори Феликс Қосимхўжаевнинг таърифи шундай.

Агитатор фақат ишдагина эмас, хулқ-атворда ҳам, жамоат ишларида актив иштирок этишда ҳам бошқаларга намуна бўлиши керак. У шундай қилаяпти. Ўзининг сермазмун суҳбатлари, оташин сўзлари билан йигирувчиларни меҳнатда янги ғалабаларга руҳлантирмоқда.

Феликс Қосимхўжаевнинг қалб сўзларини эшитган, суҳбатида бўлган меҳнат интизомини бузувчилар тезда ўзларини қўлга оладилар. Мария Базаева билан худди шундай бўлди. У асбоб-ускуналарни кўздан кечириш графигини бажаришда ўзибўларчиликка йўл қўйганда, агитатор ишдан кейин у билан суҳбатлашди. Мариянинг бундай иш тутиши коллективга қанчадан-қанча зарар келтириши мумкинлигини асослаб тушунтирди. Шундан кейин унда ўзгариш бўлди. Карима Ойнақулова ишлаб чиқариш нормаларини бажармай қўйди, пала-партиш ишлайбошлади. Агитатор у билан ҳам суҳбатлашди. Ўгитлари зое кетмади. Йигирувчи ишга бўлган муносабатини тезда ўзгартирди. Май ойи топшириғини эса 105 процент бажариб, ҳаммани хурсанд қилди.

Агитатор ҳамма нарсадан кўз-қулоқ бўлиб юради. Кичик камчилик ҳам унинг эътиборидан четда қолмайди. Бир кун йигирувчи Зоя Рустамова ўз дастгоҳини тозаламасдан кетиб қолди. Бу кўринишидан эътибор беришга ҳам арзимайдиган камчиликка ўхшайди. Лекин унинг олди олинмаса, бундан каттароқ хатоларга ҳам йўл қўйилиши ҳеч гап эмас. Шунинг учун агитатор Феликс Қосимхўжаев смена ишчиларини бир жойга йиғиб суҳбат ўтказаркан, Зоя Рустамованинг ана шу ишини қоралади. Кўпчилик орасида ўз қилмишидан изза бўлган йигирувчига бу яхши сабоқ бўлди.

Инженер, коммунист-агитатор ҳар бир ходимнинг, ишчининг онгига унинг моддий неъматлар яратишда маълум даражада роли борлигини етказади. Илғор ишчиларнинг иш тажрибаларини оммалаштиришга, кўпчилик томонидан қўлланишига ҳаракат қилади. Яқинда унинг ташаббуси билан тажрибали йигирувчиларнинг ёш ишчилар билан учрашуви ўтди. Бунда илғорлар ўзларининг ишлари ҳақида батафсил гапириб беришди. Дастгоҳларни қандай бошқариш, асбоб-ускуналар қаровини яхшилаш, сменани топшириш ва қабул қилиш, пилталовчи детални тез ўрнатишдаги ўз тажрибаларини ўртоқлашишди.

Агитатор Феликс Қосимхўжаевнинг мақтовга сазовор ишлари кўп. У комбинат партия комитети агитаторлар фаолиятига ҳали ҳам конкрет раҳбарлик қилмаётганлигини, уларнинг ишини коллектив олдида турган вазифаларни ҳал қилишга тўла йўналтирмаётганлигини, агитаторларнинг кишилар билан ишлашининг таъсирчан форма ва методларига ўргатмаётганлигини таъкидлади. Шу билан бирга корхона, район ва шаҳар раҳбар ходимлари ишчилар олдида сиёсий темаларда тез-тез докладлар қилиб туришлари, суҳбатлар ўтказишлари яхши натижалар бериши мумкинлигини айтди.

Идеология фронтининг жонбозларидан бири бўлган дилкаш агитатор шу кунларда партиямиз Марказий Комитетининг яқиндагина ўз ишини тамомлаган Пленуми материалларини коллектив ўртасида пропаганда қилишни бошлаб юборди.

Р. ПУЛАТОВ

Тошкент тўқимачилик комбинати.

Областимиз меҳнаткашлари партиямиз Марказий Комитети июнь Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Суратда: Тошкентдаги резина-техника буюмлари заводи касаба союз комитетининг раиси ўртоқ М. Г. Шмах ишчиларга Пленум материалларини ўқиб бермоқда.

В. Салов фотоси.

ҲИСОБ-КИТОБ ТЎҒРИ БЎЛСИН

Яқинда Тошкент шаҳар ижроия комитетида партия-давлат контроль комитети ва шаҳар статистика бошқармаси, район давлат статистикаси жамоат инспекторлари, корхона ва қурилишларнинг давлат статистика жамоат контролерлари билан кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгашда касаба союз комитетларининг раислари ва бир қатор йирик корхона, қурилишларнинг партия-давлат контроль комитетларига кўмаклашув группаларининг раислари ҳам иштирок этдилар.

Мажлисда Тошкент шаҳар статистика бошқармасининг бошлиғи М. Мирзаахмедов «Жамоат инспекторлари ва контролерларининг иш якунлари ва навбатдаги вазифалар» тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлиб ўтган музокарада Ленин районининг жамоат инспектори — 1-авторемонт заводининг план бўлими старший экономисти А. Ф. Просянникова, Октябрь районидан чинни заводи план бўлимининг бошлиғи В. Ф. Васильева, Фрунзе районидан «Таштекстильмаш» заводининг ишлаб чиқариш бўлими старший инженери В. М. Прокофьева ва асбобсозлик абразив комбинати техника бўлимининг бошлиғи И. В. Альков ҳамда СМУ давлат статистикаси механика устахонаси ва «Спецэлеватормельстрой»нинг старший жамоат контролери Л. П. Косенко ўртоқлар қатнашдилар.

Музокарада сўзга чиққан ўртоқлар ҳисоб-китоб ишларининг тўғри бўлишини таъминлаш ва шаҳар корхоналари, қурилишларида давлат ҳисоб-интизомининг мустаҳкам бўлишини таъминлаш соҳасидаги қилинган ишлар ва ўзларининг тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар металл буюмлари заводи, тери-галантерея комбинати, тажриба-керамика заводи, кар ва соқовлар жамияти ўқув ишлаб чиқариш комбинати ва шаҳарнинг бошқа бир қанча саноат корхоналарида ошириб ёзиш ҳоллариға ҳамда ҳисоботларни бузиб кўрсатишга йўл қўйилаётганини қайд қилдилар.

Ҳисоботларнинг бузилиши ҳозир ҳам баъзи қурилиш ва савдо ташкилотларида учраб турибди.

Кенгаш охирида Тошкент шаҳар партия-давлат контроли комитетининг раиси М. А. Толипов сўзлади. У жамоат инспекторлари ва контролерлари группалари ҳамда кўмаклашув группаларининг КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумидан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида гапирди.

Ўртоқ Толипов жамоат контролерлари билан кўмаклашув группалари ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатиш жуда яхши натижалар беради ва ҳисоб-китоб ишларининг тўғри бўлишини таъминлайди, деб таъкидлади.

Кенгашда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Р. Н. Нишонов ҳисоб-китоб ишларининг тўғри бўлишини таъминлаш ҳамда давлат ҳисоб интизомининг мустаҳкамланишига муносиб ҳисса қўшган ва бу соҳада яхши натижага эришган жамоат инспекторлари ва контролерларига меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар ижроия комитетининг ёрлиқларини топширди.

Ёрлиқ олган жамоат инспекторлари орасида В. Г. Лобанов, А. Ф. Просянникова, В. Ф. Васильева, Е. Ф. Верясова, В. М. Прокофьева ва старший жамоат контролери Л. П. Косенколар бор.

Кенгаш шаҳар корхоналари, қурилишлар ва бошқа ташкилотларда ҳисоб-китоб ишларининг тўғри бўлишини жамоатчилик ўзининг қатъий назорати остига олади деган шиор остида ўтди.

ОЛМАЛИҚ ВАХТАДА

ЯНГИ ТЕХНИКА САФДА

Қалмоққир кончилари ишлаб чиқаришга янги техникани дадил жорий қилмоқдалар. Яқинда конга «БСШ-1М» маркали 6 та янги пармалаш машинаси келтирилди. Бу агрегатнинг иш унуми конда шу пайтгача қўлланиб келаётган одатдаги станокларникидан икки баравар кўпдир.

Оддий станокларда бир ойда 500-600 метр скважина кавланса, янги машина билан шу вақт ичида 1000-1200 метр қазиш мумкин. Энг муҳими шундаки, янги техника масофадан туриб бошқарилади. Бу эса пармалаш ишларини автоматлаштириш имконини беради. Агрегатнинг махсус кабинаси бор. Ундан ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам фойдаланса бўлади.

Янги техникани ишлаб чиқаришга жорий қилиш ва уни ўзлаштириш билан кончиларнинг ўзлари шуғулланишди.

ҚУВВАТЛАСА АРЗИЙДИГАН ТАШАББУС

Қўрғошин конида ташкил этилган жамоатчилик асосидаги иқтисодий анализ бюроси намунали ишламоқда. План бўлими бошлиғи ўртоқ О. Ширкевич раҳбарлик қилаётган бу бюро конда асбоб-ускуналар ва механизмларнинг бефойда тўхтаб туриши сабабларини аниқлаш ва уларни бартараф этиш юзасидан кўпгина тадбирларни амалга оширди.

Яқинда бюро аъзолари ажойиб ташаббус бошлашди. Улар коннинг барча ишлаб чиқариш участкаларини хўжалик ҳисобига ўтказишга қарор қилдилар. Партия ташкилоти бу ташаббусни қўллаб-қувватлади. Участкаларни хўжалик ҳисобига ўтказиш билан боғлиқ бўлган ишларнинг ҳаммасини бюро аъзолари бажарадилар. Июль ойига бориб коннинг ҳамма участкалари хўжаликни бошқаришнинг янги усулига ўтади.

ИККИ АВЛОД УЧРАШУВИ

Мис саралаш фабрикасида яқинда меҳнат ветеранлари ҳамда комсомолларнинг учрашуви бўлиб ўтди. Комбинат капитал қурилиши бўлими ходими П. М. Прокопишин ёшларга Олмалиқ тарихидан сўзлаб берди. Павел Михайлович Улуғ Ватан уруши тугаши билан бу ерга келган ва шинелини граждалик кийимига алмаштириб, республика рангли металлургия базасини вужудга келтиришда актив қатнашган.

Шаҳарнинг дастлабки қурувчиларидан бири, ҳозир уй-жой коммунал конторасининг бошлиғи Раҳим Усмонович Усмонов, қўрғошин фабрикасининг биринчи флотатори, эндиликда қарилик гаштини сураётган пенсионер Николай Петрович Дорогов ёшларга кекса авлоднинг Олмалиқни бунёдга келтириш учун олиб борган фидокорона меҳнатлари ҳақида сўзлаб беришди.

Олтинтопган комбинатининг директори П. С. Поклонский корхонанинг келажаги ҳақида гапирди. Ёшлар номидан майдалаш бўлими механиги, комсомол аъзоси К. Волков сўзга чиқди.

Б. КИМ,
Т. МИРҲОДИЕВ.

ВАТАНПАРВАРЛИК — АЪЛО ХИСЛАТ

«Коммунизм қурувчиси, — дейилади ўртоқ Л. Ф. Ильичевнинг Пленумда қилган докладида, — Ватаннинг оташин ватанпарвари ва эътиқодли интернационалистидир». Ҳақиқатан ҳам орзу-истагимиз коммунизмдек тенги йўқ жамият қуриш экан, ҳар биримиз она юртнинг олий ҳимматли ватанпарвари бўлмоғимиз лозим.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми материаллари ана шундай чуқур мазмунга эга бўлган жумлалар билан тўлиб-тошган. Шу боисдан колхозчиларимиз ҳозир Пленум материалларини кўтаринки руҳ билан ўрганмоқдалар.

Бизнинг бригадамиз Ватан ҳазиналарини «оқ олтин» билан бойитишни ўз олдига буюк мақсад қилиб қўйган. Бунга эришиш учун зўр бериб меҳнат қилиш билан бирга киши иродали, сабот-матонатли, садоқатли, ватанпарвар бўлиши лозим. Бизнинг деҳқонларимизда ана шундай хислатлар бор. Бундан буён шу хислатларни аъло даражага кўтариш ҳар биримизнинг бурчимиз бўлиб қолади.

Анвар ЭГАМНАЗАРОВ,
Калинин бошқармасидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ЎТЮРАК

Ўрта Осиё иқтисодий райони саноат ходимларининг партия-хўжалик активи қатнашчилари қаршисида — минбарда Ўзбекистон металлургия заводининг старший вальцовшичиги Н. Тожибоев турар эди. У Бекобод металлургларининг етти йиллик планини муддатидан илгари бажариш учун қандай курашаётганликлари, пўлат ва прокат ишлаб чиқаришни қайси йўллар билан ошираётганликлари ҳақида тўлқинланиб сўзларди.

— Печнинг ҳар бир квадрат метридан пўлат олиш ва прокат станининг унумдорлиги бўйича — дерди донгдор металлург, — биз 1965 йил даражасига етиб олдик.

Донгдор вальцовшчикнинг бу сўзларини тинглаб ўтирган кишилар орасида унинг дўсти, тунука стани иккинчи бригадасининг мастери, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Қурбонали Тошматов ҳам бор эди. Тожибоевнинг ҳар бир сўзи гўё унинг ҳам юрагидан чиқаётгандек туюларди. Чунки улар ҳар бир тонна қўшимча прокат учун биргаликда курашган, резервларни ҳамкорликда топган ва ҳар бир янгиликни биргаликда қўллаб-қувватлаганлар-да. Бекобод металлурглари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган кўпгина ажойиб ташаббусларнинг байроқдори бўлганлар.

Яқиндагина пўлат эритувчи Владимир Емец ажойиб ташаббус бошлади. У ҳар қирқинчи эритмани иқтисод қилинган вақт, ҳар 75-эритмани тежалган чўян ҳисобига тайёрлаш юзасидан социалистик мажбурият олди. Пўлат эритувчилар бу ҳаракатга актив қўшилдилар. Ўз имкониятларини ҳисоблаб, агар ҳамма Емец сингари ишласа, йил охирига қадар планга қўшимча 2200 тонна метилл беришимиз мумкин деган қарорга келдилар. Шу йилнинг март ойида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони мастер С. Нуритдинов раҳбарлигидаги бригада аъзолари стан унумдорлигини ошириш ҳисобига иккинчи сорт маҳсулот чиқаришни камайтириш, вақтни тежаш туфайли етти йилликнинг бешинчи йилида уч марта кўп товар прокати ишлаб чиқариш юзасидан янги ҳаракат бошладилар. С. Нуритдинов бригадаси прокатчиларининг ташаббуси кенг ёйилди. Бошқа бригадалар ҳам ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, бу йил Ватанга белгиланганидан анча кўп прокат етказиб берамиз, деб социалистик мажбурият олдилар.

Мастер Қурбонали Тошматов бригадасининг прокатчилари, албатта, бу ҳаракатдан четда қолганлари йўқ. Улар айниқса хомашёни тежаш, маҳсулот сифатини оширишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

— Металлнинг пайвандланиб қолишини кескин қисқартиш ва пакетлар узунлигини аниқ сақлаш ҳисобига биз катта муваффақиятларга эришмоқдамиз, — дейди мастер.

Металлнинг пайвандланиб қолиши нимаси?

Прокат қилишнинг маълум операциясида тунука ёнма-ён жойлаштирилади. Бирданига иккитадан қаватланади. Шундай қилиб, тўрт тунукадан пакет ҳосил бўлади. Уни валкадан ўтказилади. Бу операцияни шундай аниқлик билан бажариш кераки, унда тунукалар бир-бири билан пайвандланиб қолмасдан, прокат олинаётган пайтда уларни бемалол ажратиш мумкин бўлсин.

Бунга қандай қилиб эришилаяпти?

Аввало металлни бир меёрда қизитилади. Шунда пакетни прокатка қилишда қисилиш рўй бермайди, валканинг шакли сақланиб қолади.

— Шундай қилгачимиз учун, — дейди Қ. Тошматов, — тунукалар бир-бири билан туташиб кетмайди. Мен ўртоқларим билан шу хусусда жуда кўп суҳбатлашдим. Уларга металл пайвандланиб қолгани тақдирда бригада қанчадан-қанча зиён кўришини тушунтирдим.

Масалан, стандан олинадиган бир тонна тунука 40 сўм туради. Эриб кетган пакетни биздан чиқинди сифатида қабул қилиб олишади. Бир тоннасининг баҳоси — 9 сўм. Агар ишга яроқли тунука нархини ҳисобга олсак, биз ҳар тоннасидан 111 сўм зарар кўрар эканмиз.

Масаланинг бошқа томони ҳам бор. Бир тонна пўлат тунука — 250 квадрат метр том тунукаси дегани. Бинокорлар кўпинча том тунукаси етишмаётганлигидан нолишади. Биз уни металл чиқиндисига чиқариб юборсак, яхшими?

Пакетларнинг узунлигини олиб кўрайлик. Тунукалар стандартдагидек аниқ бўлиши керак. Агар пакет ГОСТда кўзда тутилганидан узунроқ бўлиб қолса, ортиқчаси кесиб ташланади. Ҳар бир пакетдан 5—6 сантиметрдан кесиб ташланса нима бўлади? Қанчадан-қанча меҳнатимиз беҳуда кетмайдими! Ахир, биз смена мобайнида фақат битта пакет тайёрламаймиз-ку.

Мастер ҳар бир ишчидан маҳсулотнинг сифатини синчиклаб кузатиб боришни талаб қилади. Қизитиш пайтида валкалар ҳолатини кузатиб бориб, чиқинди миқдорининг кескин камайишига эришмоқдалар.

Одатда тунукалар юзасига қараб сараланади. Борди-ю, тунуканинг юзаси ғадир-будур, қалинлиги турлича бўлса, уни биринчи сортга қабул қилишмайди.

Бундай камчиликнинг олдини олиш учун нима қилиш керак? Аввало тунукани яхшилаб тозалаш лозим. Унинг юзи ғадир-будур бўлмаслиги учун валкаларни ўз вақтида силлиқлаб туриш, ҳар хил қалинликка йўл қўймаслик мақсадида эса валкани қизитиш режимига қатъий риоя қилиш даркор.

Илгари валкаларнинг шаклини фақат мастерлар кузатиб боришар эди. Эндиликда ҳар бир ишчи мастерга бу соҳада кўмаклашмоқда. Демак, прокат сифати учун ҳар бир кишининг масъулияти ошган.

Мастер Қ. Тошматов бошлиқ коллективнинг ҳар бир аъзосида юксак масъулият ҳисси бўлганлиги боисидан бригада юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришмоқда. Ўтган йили бригада социалистик мусобақада барча кўрсаткичлар бўйича биринчи ўринни эгаллаган эди. Бу йил ҳам коллектив социалистик мажбуриятини бажариш йўлида жонбозлик кўрсатмоқда. Бригада аъзолари ойлик планни 105—106 процентдан бажариб, иккинчи ва учинчи сортли прокат чиқаришни кескин камайтирмоқдалар.

Бригаданинг муваффақиятларини тилга олар эканмиз, аввало мастер Қурбонали Тошматовнинг ишбилармон раҳбарлигини таъкидлаб ўтиш керак. У коллектив ўртасида катта ҳурмат ва эътибор қозонган. Ўз ўртоқларига ҳамиша доно маслаҳатлари билан яқиндан кўмаклашади. Ўртоқ Қ. Тошматов раҳбарлигидаги коллектив коммунистик меҳнат бригадаси номини муқаддас билиб шараф билан оқламоқда. Бошқа прокатчи бригадалар ҳам унга тенглашишга ҳаракат қилишади.

Бекобод металлурглари Қурбонали Тошматовни республика Олий Советига депутат қилиб сайлаганликлари ҳам бечиз эмас. Шу ўринда бир кекса ишчининг сайловолди йиғилишларининг бирида Қ. Тошматов ҳақида айтган қуйидаги гапларини эслатиб ўтиш мақсадга мувофиқдир.

— Бу ерда ўртоқларинг сени кўп мақташди. Раҳмат, ўғлим. Йигит киши шундай бўлиши керак. Халқ сенга катта ишонч кўрсатди. Нега? Чунки юрагингда ўт бор. Бу ўт тафти билан кишилар қалбини иситдинг, ўзингга муҳаббат уйғотдинг.

Залда ўша куни Бекободнинг ҳамма ишчилари — прокатчилар, пўлат эритувчилар, цементчилар ўтиришарди. Мўйсафиднинг сўзлари йиғилганларга маъқул бўлган эди.

Қурбонали дўстларининг ишончини оқламоқда.

Г. МАРКОВ.

ЯРИМ ЙЎЛДА

Соат етти. Маҳаллада йиғилган халқ лектор келишини кутмоқда. Икки киши автобус остановкасида лекторнинг йўлига караб интизор. Соат саккиз. Ҳамон ундан дарак йўқ. Тўққиз, ниҳоят маҳалла комиссиясининг раиси Назаров ўтирган одамларга ийманиб қаради:

— Кечирасизлар, йиғилганларинг учун катта раҳмат. Лекторимиз келмадилар. Бир сабаби бўлса керак, — деди.

Бундай ҳол Карл Маркс маҳалласида бир эмас, тўрт марта юз берди. Киров район «Билим» жамияти ўзи ваъда қилган лекцияларни шу зайлда ўтказмай келаяпти. Жамият секретари ўртоқ М. Паваричга учрашсангиз жуда катта ваъдалар беради. Қулоч-қулоч қоғозларга ёзилган лекцияларнинг темаларини бериб, шулардан танлаб, маҳаллада қай вақтда, қандай лекция ўтказиш планини тузиб келинглар, биз лекторлар билан таъминлаймиз, дейди. Шу маҳалла активлари ўртоқ Паварич айтганидек, план туздилар. Бир нусхасини, унга топширдилар. Бу планни рассом ўртоқ Раҳматов хафсала билан катта кардонга ёзиб клуб деворига осиб ҳам қўйди. Лекин шу чиройли план осилиб турибди-ю унда фамилиялари ёзилган лекторлар келмаяпти.

Сўнгги икки лекция учун лекторлар Киров район партия комитетининг секретари ўртоқ Костенконинг алоҳида топшириғи ва аралашуви билан юбориладиган бўлди. Аммо бу ҳам ёрдам бермади.

Ўртоқ Паварич билан суҳбат қилиб қолсангиз, у фақат шу маҳалладагина мана шундай аҳвол юз бераяпти бошқа маҳаллаларда эса ҳамма иш жойида дейди. Бу гапга ишонса бўладими? Яхшиси фактларга мурожаат қилайлик.

4 апрель куни Известия маҳалласида халқаро аҳвол ҳақида Д. Мўминов лекция ўқиши керак эди. Лектор келмади. 1 июнь куни ҳам худди шу киши келмагани учун йиғилган одамлар тарқалиб кетишди. 2-Кисловодск маҳалласида 9 апрель куни худди шундай ҳодиса юз берди.

Киров район маданият уйида Отчопар маҳалласида 1963 йилнинг январь ойидан бери ўтган лекцияларнинг темалари, ўтган вақти, лекция ўқиган кишининг фамилияси ёзиб қўйилган. Жумладан, 25 январда космос ҳақида Таваккалов, 15-февралда совет гражданларининг вазифаси ва ҳуқуқи ҳақида Ҳамдамов лекция ўқиди деб ёзилган. 6 март, 12 май, 22 май кунлари ҳам бу маҳаллада лекция ўқилгани қайд этилган. Лекин қўлимизда Отчопар маҳалла комиссиясининг раиси ўртоқ Сайфиддин Камолиддинов имзоси билан 4 июнда берилган справка турибди. Унда шундай сўзлар ёзилган: «Отчопар маҳалласида 1962 йилнинг 26 мартида студент Нормат Маматқулов «Момақалдироқ, дўл, сел ва унинг сабаблари» деган темада лекция ўқиди. Бундан бошқа маҳаллада ҳеч қандай лекция бўлгани йўқ». Хўш, кимга ишониш керак. Маҳалла комиссиясининг расмий справкасигами ёки маданият уйидаги катта дафтардаги ёзувгами?!

Отчопар маҳалла чойхонасида ўтган лекцияларни ёзиб қўйиладиган дафтар ҳам бор. Унга лекция ўқиган киши қўл қўйиб кетиши шарт. Лекин 1962 йилда ўтди дейилган 10 та лекция ҳақида ҳеч ким қўл қўймаган. Самоварчи Файзи Маҳмудовнинг айтишига қараганда, буни район маданият уйининг ходими Содиков лекция планига қараб ўзи тўлдириб кетган. Лекин лекциялар ўтганми йўқми, буни ҳеч ким аниқ билмайди.

Бу фактлардан кўриниб турибдики, ўтилди деган лекцияларнинг ўтилгани ҳам гумон.

Киров районида маҳаллалар кўп. Бир канча уй бошқармалари бор. Аммо фақат шулардан иккита уй бошқармаси ва 11 та маҳаллада лекция ўтказиш планлаштирилган. Шу маҳаллаларда маданият уйи ҳамда «Билим» жамияти район бўлими томонидан биринчи кварталда 56 та лекция ўтказилиши лозим бўлса, шундан ҳалиги дафтардаги ёзувларга ишонсак, 34 таси ўтилган. Иккинчи кварталда 40 та лекциядан ҳозиргача 14 та лекция бўлган.

Айрим жойларда қолоқ фикрдаги кексалар ёшларни эскилик сарқитлари билан заҳарламоқда. Ишонмасангиз Отчопар маҳалласидаги чойхонага боринг. Бу ерда ҳамиша енг ичида бедана ушлаб, эртадан-кечгача уни таърифлаб ўтирадиган кишиларни кўрасиз. Бу ерда одамлар лекция ўрнига мана шу беданабозларнинг тутуриқсиз ва зарарли мадҳияларини тингламоқдалар.

Хўш, энди ўртоқ Паваричнинг бошқа маҳаллаларда лекциялар планли равишда ўтиб турибди, деган гапига ишонса бўладими? Афтидан бу ерда ваъда қилиб, лекция ўтказмаслик, расмият учун баҳайбат планлар тузиб қўйиш одат тусига кириб колганга ўхшайди. Бу хақда уларга бир нарса десангиз, ҳатто пинакларини ҳам бузмайдилар. Бу ҳол Киров районидаги аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар қандай аҳволда эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

Район партия комитети аҳоли ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларга жиддий эътибор бермаётгани, айниқса динга қарши пропаганда бўш қўйилган туфайли айрим маҳаллаларда жуда кўнгилсиз ғайри-қонуний ҳодисалар юз бераётир.

Коммунист Насрулла Абдуллаев комитет раиси бўлган Туркқўрғон маҳалласи ҳам Киров районига қарайди. Бу маҳаллада ҳечқандай оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар олиб борилмаётир. Лекциялар ўтмайди. Уни ўтказиш учун ҳечким қизиқмайди ҳам. Аксинча, бу маҳалла комитети Архитектор кўча, 9-уйда ғайри қонуний масчит очилишига йўл қўйди. Агар бу ҳақда Абдуллаев билан суҳбатлашиб қолсангиз «йўқ, бу масчит эмас, амбархона» дейди. Оти амбархона-ю, аслида бутун тартиб қоидалари билан жойнамоз солинган ростмана масчит. Бу ерда беш вақт номоз сира канда бўлмайди. Ўрток Абдуллаев бу ёлғон гап, деб даъво қилиши мумкин. Лекин қўлимизда сира рад қилиб бўлмайдиган фактлар — номозхонларнинг номоз ўқиб турган пайтлари қайд этилган расмлар турибди. Бу номозхонлар ўртасида ҳатто коммунистлар ҳам борлиги жуда ачинарли. Бу масчит узоқ эмас. Шаҳарнинг қоқ ўртасида. 10-трамвай билан 2-троллейбус айланиб қайтадиган жойнинг ўртасига жойлашган.

Киров районидаги Карл Маркс маҳалласида эски урф-одатларга қарши аҳолининг ўзи кураш бошлади. «Тоғора ташвиши» деб аталган бу тадбирни Тошкентдаги ва область районларидаги жуда кўп маҳалла меҳнаткашлари қўллаб-қувватладилар. Шу баҳона билан эски урф-одатларга қарши кенг жамоатчилик оёққа турди. Бу ҳаракатни қўллаб-қувватлаш зарур эди. Лекин район партия комитети бу ишда ҳам ҳозирча четда турибди. Шунинг учун ҳам райондаги аҳоли ўртасида лекция пропагандасининг бўшлиги, белгиланган лекцияларнинг ўтмай қола бериши, ҳатто масчитлар очилаётгани тасодифий хол эмас.

Тўғри, маҳаллаларда лекция ўтказиш учун катта қилиб босмахонада ёзилган бўёқли календарь, планлар бор. Лекин бу планни кўпроқ расмият учун тузиб қўйилган деса бўлади. Унда кўрсатилган лекцияларнинг ярми ўтмай қолаяпти.

Райком секретари ўртоқ Поткалов билан аҳоли ўртасида белгиланган лекциялар ўтмаётгани ҳақида суҳбатлашсангиз, у дарҳол «бу катта проблема эмас-ку» дейди. Аммо ҳақиқатда Киров районида бу масала анча қийин проблема бўлиб турибди. Райкомнинг идеология ишлари билан шуғулланувчи секретари ўртоқ Костенко билан гаплашиб қолсангиз, «сизлар текшириб келинглар, биз чорасини кўрамиз», дейди. Ўртоқ Костенко ҳамон чора кўриш учун фактлар кутмоқда.

Мана, ўртоқ Костенко, талабингизга мувофиқ текшириш ўтказилди. Шу фактлар текширишларнинг натижаси. Қани, идеология масалалари бор бўйича дангал қўйилган КПСС Марказий Комитетининг Пленумидан сўнг райком бу фактлардан қандай хулоса чиқарар экан.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Диний сарқитларга қарши қунт билан кураш олиб борилсин, илмий атеистик иш кенг қулоч ёздирилсин

(КПСС МК июнь Пленуми қароридан).

ҒЎЗАНИ САРАТОН СУВИГА ҚОНДИРИНГ!

Уртоқ Азимжон Бурхонов Валентин Тюпконинг шогирдларидан бири. Унинг звеноси аъзолари 49 гектарнинг ҳар гектаридан 29 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Азимжонни яқиндагина ўзи чигит экаётган вақтда учратган эдик. Энди бўйи тиззага етиб қулф уриб ўсаётган ғўзаларни ўзи культивация қиляпти. Етиштирилган ҳосилни ҳам «зангори кема» билан ўзи териб олади. Ҳа, шундай. Бекободдаги 2-«Далварзин» совхозининг ўртоқ Азимжон Бурхонов бошлиқ звеноси аъзолари ишидан ўрнак олса арзийди.

А. Абалян фотоси.

<>

ОТАЛИК ЁРДАМИ ҚАНИ?

Янгийўл бошқармасидаги Навоий номли колхоз областдаги энг қолоқ колхозлардан ҳисобланади. Утган йили бу колхозда ҳар гектар ердан 15 центнердан ҳосил олинди. Бу йил колхозчилар ўтган йилги доғни ювишга бел боғлаганлар. 790 гектар ернинг ҳар гектаридан 21 центнердан пахта топшириш мажбурияти олинган.

Барча майдонларда чигит бир текис ундириб олинди, ҳозирги кунга қадар ғўза биринчи парваришдан чиқарилди. Катта-катта майдонлардаги ғўза ёппасига шоналади. Колхозчилар ҳарбир қулай имкониятни ишга солмоқдалар. Бироқ, механизатор кадрлар ва ишчи кучининг етишмаслиги ғўза парваришига таъсир қилмоқда. Деярлик 100 гектар ердаги ўсимлик ўт ичида қолиб яхши ривожланмаётир.

Бундан 3 ой илгари область партия комитетининг пленумида «УзССР 30 йиллиги» колхозининг раиси ўртоқ И. Аҳмедов сўзга чиқиб, колхозни ўз оталиғига олиш, ёрдам бериш ҳақида ваъда берган эди.

Ленин ваъда ваъдалигича қолиб кетмоқда. Ушандан буён қанча вақт ўтган бўлса ҳалигача оталикка олган колхоз раҳбарлари Навоий номли колхозга бирон марта ҳам келганлари, ҳол-аҳволни суриштирганлари йўқ.

Колхозчилар, бу қанақаси бўлди, оталик ёрдами қани, деб, «УзССР 30 йиллиги» колхозининг раиси ўртоқ Аҳмедовга мурожаат қилдилар.

Ленин Аҳмедов, ўзимизнинг ишларимиз ҳам бошимиздан ортиб ётипти, ҳозир оталик ёрдами берадиган вақт эмас деб жавоб берди. Шу ҳам гапми? Бошқармадаги ўртоқлар, сизлар нима дейсизлар?

К. ВЕНИАМИНОВ.

ҒАЛЛАНИ ЎЗ ВАҚТИДА ЙИҒИБ ОЛАМИЗ

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги „Коммуна" колхози аъзоларининг ғалла ўрим-йиғимини ўтказиш ва давлатга ғалла сотиш юзасидан белгилаган ТАДБИРЛАРИ

Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига кўрсатаётган ғамхўрлигидан руҳланган колхозимиз аъзолари маҳсулот етиштиришни йилдан-йилга кўпайтириш учун курашмоқдалар. Бизнинг колхоз асосан чорвачилик ва узумчилик билан шуғулланади. Шунингдек ғалла етиштириш ҳам муҳим ўринни эгаллайди. Жумладан ўтган йили 3066 гектар ернинг ҳар гектаридан 10 центнердан ҳосил олиб, давлатга 1000 тоннадан ортиқ ғалла сотдик.

Колхозимиз меҳнаткашлари бу йил Самарқанд область Булунғур ишлаб чиқариш бошқармасидаги 1.«Ғаллаорол» совхози ишчиларининг чақириғига қўшилиб, ғалла етиштиришни бир мунча кўпайтириш тадбирларини белгиладилар. Жумладан 213 гектар ерга нўхот экиб ҳозирги кунга қадар унинг 96 гектаридаги ҳосилни йиғиштириб олдик. Ҳар гектар ердан олинаётган нўхот ҳосили 12—13 центнерга тўғри келмоқда, давлатга нўхот сотиш планини ошириб бажардик. Давлатга тухум сотиш йиллик, сут сотиш ярим йиллик планлари бажарилди жун сотиш бўйича йиллик, гўшт сотиш бўйича ярим йиллик планларини бажариш арафасида турибмиз.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорлари колхозчиларимиз қишлоқ хўжалик мутахассисларини янги ғалабаларга руҳлантириб юборди. Биз ўз зиммамизга қўшимча мажбуриятлар олдик.

Бу йил 3335 гектар ерга кузги — ёзги ғалла экиб, ҳар гектаридан 13 центнердан жами 4335 тонна ҳосил олишни планлаштирган эдик. Бор имкониятларни кўриб чиқиб бу йилги оби-ҳавонинг қулай келганлигини назарга олиб, 13 центнер ўрнига 15 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдик.

Бунинг учун қуйидаги тадбирий чораларни амалга оширамиз:

8 прицепли комбайннинг ҳар бири билан мавсумда 350 гектардан, 3 ўзи юрар комбайннинг ҳар бири билан 210 гектар ердаги ғаллани ўриб оламиз, ўрим-йиғимни 18—20 иш кунида тугаллаймиз.

Комбайнчиларимиздан И. Қорахўжаев, Э. Пирназаров ўртоқларнинг ҳар бири мавсумда 400—450 гектар майдондаги ғаллани ўриб беришни ўз зиммаларига олдилар.

Тайёрланган ғаллани давлат ва колхоз омборига ташиб етказиб бериш учун 19 та автомашина ажратдик. Ҳар куни кам деганда 130 гектар ердаги ғалланинг ўрилишини, камида 130—135 тонна ғалла ташилишини таъминлаймиз.

Давлатга ғалла сотиш планини 1 июлга қадар, 1458 тонна мажбуриятимизни эса 5 июлгача бажариш учун курашамиз. Ана шунда ўтган йилдагига қараганда 458 тонна кўп ғалла сотган бўламиз.

Биз дала ишларини ташкил этишда моддий манфаатдорликни оширишга қатъий риоя қиламиз. Пландаги ҳар гектар ўрилган ғаллага 2 сўм пул, 0.45 меҳнат куни белгиладик. Демак, бир смена нормасини бажарган комбайнчи 20 сўм пул ва меҳнат куни ҳисобидан 26 килограмм ғалла олади. Нормани бажарган ҳар бир комбайнчининг мавсумда қиладиган даромади ўрта ҳисобда 742 сўм пул, 550 килограмм ғаллага тўғри келади.

Биз ғалла ўрим-йиғими илғорларининг тажрибасини оммалаштириб уларни рағбатлантириш юзасидан ҳам зарур тадбирларни амалга оширамиз.

Шундай қилиб, етиштирган ҳосилимизнинг бир граммини ҳам ерда қолдирмай йиғиб-ўриб олиш учун барча имкониятларни ишга соламиз. Бунинг учун меҳнат унумдорлиги ошириладн. Ҳар бир комбайндан самарали фойдаланилади. Техниканинг бекор туриб қолишига сира йўл қўймаймиз, қаттиқ интизом ва уюшқоқлик билан меҳнат қиламиз.

Ғалла ўрим-йиғими даврида оммавий-сиёсий ишларни, айниқса юқори савияга кўтариш мақсадида бригадаларга бириктиб қўйилган агитаторларнинг фаолиятини кучайтирамиз.

Бизда ҳар бир комбайнчига алоҳида майдон ажратиб берилган. Ёнғиндан ҳимоя қилиш чоралари ҳам кўриб қўйилган Ватанимизга мумкин қадар кўп ғалла етказиб бериш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдирамиз.

БУ ТАДБИР «КОММУНА» КОЛХОЗИ МЕХАНИЗАТОРЛАРИ, КОМБАЙНЧИ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МУТАХАССИСЛАРИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИДА МУҲОКАМА ҚИЛИНИБ ҚАБУЛ ЭТИЛГАН.

МЎЛ ҲОСИЛДАН НИШОНА

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қизил Октябрь» колхозининг коммунист ўртоқ Тенгабек Хўжабеков етакчилик қилаётган бригада аъзолари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Ўз вақтида таги юмшатилиб, озиқлантирилган ва қондириб суғорилган ғўзалар гуллай бошлади.

Бригада аъзолари 72 гектар майдоннинг гектаридан 34 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Барча куч гулни бўлиқ кўсакка айлантиришга сафарбар этилган.

Ҳозиргача бригада ғўзалари икки марта узунасига ва кўндалангига культивация қилинди, учинчи ишлов беришга киришилди. Озиқлантириш қатор ораларини юмшатиш билан бир вақтда амалга оширилаяпти. Бу ишда механизаторлар — Жўра Турсунбоев ва Пардақул Умматовларнинг хизмати катта бўлаётир. Ҳар иккала моҳир механизатор техника кучидан унумли фойдаланган ҳолда ишлаб, ғўзанинг бир текис ўсишини таъминламоқдалар.

Мўл ҳосил учун курашда Душабой Уроқов ва Зуфар Юсупов сингари миришкор сувчиларнинг ҳам роли бениҳоя катта. Улар ғўзанинг ҳолатини, тупроқ шароитини ҳисобга олган ҳолда иш тутиб, ниҳолларга «жон» бағишламоқдалар.

О. ТИЛОВБЕРДИЕВ.

ЎРИМ-ЙИҒИМНИ ТЕЗЛАШТИРИНГ

Областнинг ғалла экувчи хўжаликлари бу йил дуккакли ва бошоқли дон экинлари майдонини бир мунча кенгайтирдилар ва мўл ҳосил етиштирдилар. Бу барча хўжаликларда давлатга ғалла сотиш юзасидан олинган план ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш имкониятини беради. Бироқ шуни айтиш керакки, ғалла ҳосилини, айниқса нўхат ва арпа ўрими жуда суст бораётир. Ваҳоланки, катта-катта майдонларда нўхат ҳосили пишиб етилган, область хўжаликларида фақат бешдан бир қисм майдондаги нўхат ўриб олинди. Янчишга эса айрим хўжаликлар эндигина киришди.

Хўжаликлардаги мавжуд 127 ЖБА-3,5 ғалла ўриш агрегатидан 35 таси ишга туширилган, шунингдек 196 хашак ўрадиган агрегатнинг атиги 30 таси нўхат ўримига мослаштирилган, ғалла янчишда бор-йўғи 14 та комбайн қатнашмоқда.

Калинин, Бўка, Янгийўл, Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаларидаги колхоз ва совхозларда нўхат ўрими айниқса ёмон ташкил этилган.

Жумладан Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги 12 колхоздан фақат 4 тасида нўхат ўрими бораяпти. Баъзи бир хўжаликларда ўрим вақтида кўплаб нобудгарчиликка йўл қўйилаётир.

Бу шунинг учунки, область хўжаликларида комбайнларни ишга тайёрлашга етарли эътибор берилмаяпти. Юқори Чирчиқ бошқармасидаги Гулистон колхозида аҳвол айниқса чатоқ. Бу ерда мавжуд ғалла тозаловчи машиналар ва юк ортувчи агрегатлар ўз вақтида ремонт қилинмаганидан ҳозир улардан фойдаланиб бўлмаётир.

Бўка бошқармасидаги хўжаликларда эса комбайнлар ремонтининг сифати мутлақо талабга жавоб бермайди. «Кўкорол» совхозидаги аҳвол бунга мисол бўлаолади. Совхозда мавжуд 20 комбайндан атиги 6 таси ремонт қилинган. Лекин уларда ҳам бир қатор камчиликлар бор.

«Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси хўжаликларга ремонт учун зарур бўлган запас қисмларни ўз вақтида етказиб беришни таъминламаётир. Бу ҳол юқорида айтганимиздек ремонт ишларининг суръати ва сифатига ёмон таъсир қилмоқда. Кўпгина колхоз ва совхозларда ғалла сақлайдиган омборлар, транспорт воситалари, қоп-қанорлар, тоштарозулар, йўл ва кўприкларни созлаш ҳам қониқарсиз аҳволда. Ғалла ўримини қизитиб юборадиган кунлар келди. Фурсатни бой бермаслик керак. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлаш область бошқармаси, «Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси ва унинг жойлардаги органлари, қишлоқ партия комитетлари, ишлаб чиқариш бошқармалари, хўжаликларнинг раҳбарлари комбайнлар ремонтини тез кун ичида тугаллаш ва ишга солиш учун зарур чораларни кўрсинлар. Бунинг учун запас қисмларнинг ва ремонт учун керак бўладиган материалларни ўз вақтида етказиб берилишига эришиш лозим.

Барча ўрим агрегатларини комбайнерлар, штурвалчилар, машинистлар, тракторчилар билан етарли даражада таъминлаш ва уларнинг унумли ишлаши учун ҳамма шароитларни яратиб бериш керак.

Шунингдек далада мавжуд бўлган комбайнлар ва бошқа техниканинг узлуксиз ҳамда унумли ишлашини таъминлаш учун ҳамма чораларни кўриш лозим, уларнинг сифатли ишлаши учун ўз вақтида техника ёрдами кўрсатайлик. Арзимаган сабаблар туфайли агрегатларнинг бекор туриб қолишига сира йўл қўймаслик керак.

Ҳар бир хўжаликда ғалла ҳосилини қабул қилиб олиш, қуритиш, сортларга ажратиш ва давлатга топшириш учун битта марказлаштирилган, механизациялаштирилган жой бўлиши лозим.

Узел, поток методини қўлланиш, ғалла ўримида ҳам яхши натижа беради, меҳнат харажатлари камаяди, нобудгарчиликка йўл қўйилмайди. Ана шу усулдан ҳамма ерда кенг фойдаланайлик.

Колхоз ва совхозларда ўримни кучайтириш билан бир вақтда далаларни сомондан тозалаш, уларни ташиб чиқариб ғарамлаб қўйиш ва сақлашни уюштиришга ҳам эътибор бериш керак бўлади.

Зарарли ўтлар кўп бўлган ғалла майдонлари аниқланган тақдирда бундай ўтларни юлиб олмасдан илгари механизмларни ишга туширишни қатъиян манъ қилиш зарур. Шунинг учун ҳам бундай майдонларда ишни тезлаштириш учун қўшимча колхозчилар ва совхоз ишчиларини сафарбар этиш лозим.

Шунингдек 1963 йил ҳосилидан уруғлик фонди ва страхование фондини жамғариб қўйиш тўғрисида ғамхўрлик қилайлик. Ҳар бир хўжалик ўзига керакли миқдорда уруғликка эга бўлиш учун уруғлик учун ажратилган майдонларда ўрим сифатининг бориши устидан қаттиқ контроллик ўрнатсин.

Ғалла ўрими — давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим иш дир. Шундай экан, колхоз ва совхозларда ҳамма чора ва тадбирларни ишга солиб, мавжуд техника ва имкониятлардан унумли фойдаланиб, ўрим ишларини тезлаштириш зарур. Ана шунда план ва зиммага олинган мажбуриятни муваффақиятли бажаришимиз мумкин бўлади.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий журнали «Ўзбекистон коммунисти»нинг 6-сони «Раҳбар кадрларни танлаш ва ғоявий тарбиялашга жиддий эътибор берайлик» сарлавҳали бошмақола билан очилади.

Бу сонда Н. С. Хрушчевнинг «СССРда коммунизм қурилиши ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш» номли етти томлик асарининг нашр этилиши муносабати билан А. Давидовнинг «Қишлоқ хўжалигини юксалтириш — умумхалқ иши» сарлавҳали мақоласи босилган.

«Экономика темасида» рубрикаси остида П. Калякиннинг «Ўрта Осиё иқтисодий районида оғир саноатни ривожлантириш ва ихтисослаштириш», В. Платонов, С. Дисанскиларнинг «Комплекс механизациялаштиришдаги илғор тажрибани ҳамма хўжаликларга ёйайлик», М. Хусановнинг Хоразм области колхозлари материаллари асосида ёзилган «Колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини оширайлик», Г. Дзевенцкийнинг «Шўр ерларни мелиорация қилишга катта эътибор берайлик» сарлавҳали мақолалари ҳам журнал саҳифасидан жой олган.

Журналнинг «Идеология иши ва ҳаёт» бўлимида ЎзССР Давлат нашриётининг бош редактори Т. Рустамовнинг «Китоб — инсоннинг дўсти ва маслаҳатчиси», Ўзбекистон КП Самарқанд шаҳар комитети идеология бўлимининг мудири И. Эргашевнинг «Диний хурофотларни тугатишдаги тажрибамиз», В. Дмитриев, В. Нилсеннинг «Архитектурада услуб ва ғоявийлик масалалари» сарлавҳали мақолаларини ўқиш мумкин.

«ЎЗБЕКИСТОН»

Журналнинг 6-сони ранг-баранг қизиқарли материаллар билан босмадан чиқди. Унинг дастлабки саҳифалари Куба республикаси революцион ҳукуматининг бош министри Фидель Кастро Руснинг Ўзбекистонга қилган сафарига бағишланган материаллар ҳамда фотосуратлар берилган.

Бу сонда «Социализм байроғи остида» сарлавҳали бошмақола, А. Маиланцнинг «Халқ назоратчилари», З. Қуртнезировнинг «Ҳар бир ферма да «Карусель» бўлсин», ёзувчи Одил Ёқубовнинг «Яхши традициялар ва ёмон сарқитлар», Н. Бозоровнинг «Ҳикоянинг биографияси», З. Равшаннинг «Юнус Тўраев куйлайди», Б. Березнякнинг «Еттинчи баҳор», Т. Нажмиддиновнинг «Миллий таомлар пазандаси» сарлавҳали мақолаларини ўқиш мумкин.

Маълумки яқинда Ўзбекистон XII спартакиадаси бўлиб ўтди. Шу муносабат билан журналда спартакиадага бағишланган материаллар ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

Булардан ташқари Ю. Модестовнинг «Тадқиқот давом этади», Ян Полишикнинг «Донгдорлар концерти», Осип Шаниннинг «Дарахтлар» лавҳалари, Шуҳратнинг янги шеърлари, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги олдидан» рубрикаси остида Х. Богдановнинг «Кетмон импортидан экскаватор экспортига» сарлавҳали мақоласи, Емилян Буковнинг кичик ҳикоялари босилган. Шунингдек журналнинг «Бизнинг почта», «Техника янгиликлари» «Спорт» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар бор.

УСТА ПАХТАКОРЛАР МАСЛАҲАТИ

КЕЧ СУҒОРСАНГ, КЕЧ ҲОСИЛ ОЛАСАН

Мираҳмад ЮСУПОВ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Янгийўл «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи.

□ □ □

Деҳқончилик баъзи кишилар ўйлаганидек оддий касб эмас. У катта тажриба талаб қилади. Аввало шуни айтиш керакки, ҳар йили бир қолипда иш олиб бориб бўлмайди. Чунки об-ҳаво шароити ҳар хил бўлади. Шунга қараб ҳар хил қўшимча тадбирлар ўтказилади. Мўлжалдаги иш ўрнига бошқа, ундан ҳам зарур ишни бажаришга тўғри келади.

Масалан, бу йил бизнинг 14 гектарли еримиздаги ғўзани июнь ойининг ўрталарида сел босди. Бу вақтда бузиб қайта экишнинг вақти ўтган, қайта экилса ғўза кечки бўлиб қолиши мумкин эди. Биз бу ерни бузмай ғўзани ўғитлаб культивация қилдик. Ерда нам кўп деб қараб турмай суғордик. Бўш уяларга қўшимча чигит экдик. Натижада бу ерда уч марта офатга учраган ниҳолларни энг олдинги ғўзалар қаторига етказиб олдик. Бунда сувдан тўғри фойдаланиш яхши ёрдам берди.

Сувдан тўғри ва ўз вақтида фойдаланишнинг қанчалик аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиш учун яна бир мисолни келтириш мумкин. Ўртоқ Қодир Пўлатов бошлиқ звенонинг 1 гектарлик картасидаги ғўза дастлаб бир текис униб чиққан, ҳамма ҳавас қилиб юрган эди. Ҳозир ҳалиги офатга учраган ғўзадан бу ердаги ғўзанинг авжи паст. Чунки бу ғўза анча кечиктириб суғорилди.

Ер яхши культивация қилинса, кўп гўнг ва минерал ўғит солинсаю, ўз вақтида сув берилмаса ғўзанинг яхши ривожланишини таъминлаб бўлмайди.

Баъзи кишилар ғўзани қайтариб суғорса ҳам бўлаверади деб ўйлайдилар. Бу фикрга қўшилиб бўлмайди. Чунки ҳозир саратон. Саратон сувига қонмаган ғўза ҳосилини тўкади.

Бизнинг бригада аъзолари бу йил 80 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31 ўрнига 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Бу мақсадга сувдан тўғри ва ўз вақтида фойдаланмай эришиб бўлмайди. Чунки сув ғўзанинг қони ва жони.

Биз ҳамкасбларимиз — пахтакорларга бригадамиздаги суғориш усулларини айтиб ўтмоқчимиз. Бизнинг ер шароитимизда ғўза 5 марта суғорилади. Бригадамизда ғўзани эгат оралаб суғориш усулига кўчганимизга 10 йилдан ошди. Бу усул ер шароитимизга жуда мос келди.

Ғўза ёш даврида ўтказиладиган биринчи сув бериш анча нозик. Бу даврда ғўзани эзиб суғориб бўлмайди. Шунинг учун биз биринчи сувни югуртириб енгил суғордик. Ҳар картага қўйилган сув бир суткадан ошмади.

Маълумки иккинчи сув шоналар гулга айлана бошлаган пайтда қўйилади. Бу даврда ғўза анча ривожланган, шохлари кўпайган, сувга талаби зўрайган бўлади. Юқоридан пастга қараб санаганда охирги 8-шохда гул пайдо бўлган паллада суғорилади. Шунинг учун иккинчи сув қондириб берилади. Ер яхши захлаши сув жуда секин жилдиратиб оқизилиши зарур. 3-ва 4-сувлар ҳам шу хилда ўтказилади. 5-сув даврида ғўзанинг гули тепасига чиқади.

Биз ҳатто пахта терилаётган даврда ҳам ғўзага сув қўямиз. Бу чигитни, ҳали етилмаган кўсакларни сув орқали озиқ олиб тезроқ етилишига ёрдам беради.

Бу гаплардан хулоса шуки, суғоришни кечиктириш пахтанинг пишишини ҳам кечиктиради. Сув беришни кечиктириш пахтачиликда катта хато.

Бизда асосан 4 киши сувчилик қилади. Зарур бўлган пайтларда уларнинг сони кўпаяди. Биз аввало сувчиларга доимий ишлайдиган ерини ажратиб берганмиз. Шундай қилинмаса масъулият бўлмайди, сувчи ғўзанинг тақдирини ҳал қилади. деган сўзнинг аҳамияти қолмайди. **Ахир сувчи кўчатнинг тўла сақланиб қолинишини, сув билан ғўзани бузиб қўймасликни таъминлаши лозим.** Сувчилик масъулиятли иш. Сувни вақтидан олдин ҳам, кейин ҳам бериб бўлмайди. Об-тобида бериш лозим.

Бизда сувчилар икки киши бўлиб ишлайди. Сув таралгандан кейин эгатлардан бир хил оқмайди, биридан тез, иккинчисидан секин оқади. Сув тараб юрган киши ҳамиша қайси эгатнинг бошига сув етган-етмаганига қараб сувни ё камайтириши, ё кўпайтириши лозим. Бир киши ишласа бунга улгурмайди. Бир киши сув тараса, иккинчи киши этак томонда юрса иш осонлашади, этак томондан сув кўллаб қолмайди. Этак томондаги киши оқавани тўғрилайди, қайси эгатда сув камлигини хабар қилади.

Ер ҳамиша бир хил текис бўлмайди. Карта ўрталаридан сал паст, сув келса кўллаб қоладиган ер ҳам бўлиши мумкин. Бунда сувчи уста бўлмаса сув тўпланиб ғўза сарғаяди, суғориш сифатсиз бўлади. Бизнинг сувчиларимиз бундай ерлардан сувни тўғри олиб ўтмайдилар. Паст эгатдаги сувни бойлаб ён томондаги эгатга ўтказиб айлантириб оқизадилар. Паст эгатдаги ғўза сингиб борган нам билан қониб сув ичади. Сув кўллаб ғўзаси сарғаймайди.

Бизнинг колхоз хўжалик ҳисобида иш олиб боради. Шунинг учун сувчиларга 6-разряд билан энг юқори ҳақ тўланади. Яхши ишлаган сувчиларнинг бир кунлик иш ҳақи 4 сўмгача етади. Уларнинг меҳнатини колхоз правлениеси қадрлаб асал, арзон иссиқ овқат билан таъминламоқда. **Сувчилар бизда механизаторлар сингари қадрли ва ҳурматли. Чунки колхозчиларимизнинг жон куйдириб қилаётган меҳнатлари, партиямизнинг ғамхўрликларига жавобан ҳосилдорликни ошириш йўлидаги қутлуғ ниятларини юзага чиқаришда сувчиларимизнинг ҳиссаси катта.** Улар буни яхши тушунадилар. Биз Турсунбой Эрматов, Қодир Пўлатов сингари тажрибали сувчиларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз.

ЕМ-ХАШАК МЎЛ БЎЛАДИ

КАЛИНИН. «Ленинград» колхозининг чорвадорлари тўйимли озуқа-силосни етарли даражада жамғариш мақсадида бу йил 180 гектар ерга дала «малика»сини экиб уни меҳр билан парвариш қилишмоқда. Маккажўхори квадрат-уялаб экилгани учун экиннинг ишлови осон бўлди: трактор билан икки томонлама культивация қилинди, озиқлантирилди. Шу кунларда «малика» қондириб суғорилмоқда. Улар ҳар гектар ердан 1000 центнердан кўкпоя етиштиришмоқчи.

С. МИРЗАЛИЕВ.

УРТА ЧИРЧИҚ. «Ленин йўли» колхозининг ем-хашак тайёрлаш бригадаси аъзолари чорва молларининг қишки озуқасини жамғариб қўйишга барвақт киришдилар. Қир адр ерларда ўсиб ётган табиий ўтдан 2 минг тонна пичан ўриб-йиғиб олдилар.

Ш. ХОЛМУҲАМЕДОВ.

«Тошкент» совхозида беда, пичан ўрими қизғин давом этмоқда. 195 гектарлик бедазорда 5 та ўрим машинаси ишламоқда. 5 та автомашина, 6 та автокачка билан беда ташилмоқда.

Ш. МУҲАМЕДОВ.

Шингил хабарлар

● ЯНГИЙЎЛ. 3-класс шоферлик гувоҳномасини олган 32 киши Сирдарё областига ишлаш учун жўнаб кетди.

● Бошқармадаги «XXI партсъезд» колхозида янги нонвойхона ишга тушди.

Н. МИРШАРИПОВ
Т. ИМОМОВ.

● ОҚҚЎРҒОН. Карл Маркс, Охунбобоев, Калинин номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг «Красная заря», Куйбишев, «Қўштамғали» участкалари тўла электрлаштирилди.

Қ. САЙДИНОХУНОВ
М. КАНЗАФАРОВ.

● ТОШКЕНТ. Фармацевтика институти комсомол комитети тарих кафедраси билан ҳамкорликда «Икки хил идеологиянинг келишуви мумкинми?» деган темада қизиқарли мунозара ўтказди.

* * *

Пойтахтимизнинг Наманган кўчасида янги 228-болалар боғчаси очилди. Боғчада «Ўзбексельмаш» заводи ишчи ва хизматчиларининг 100 дан ортиқ боласи тарбияланмоқда.

З. НУРМАТОВ
Ю. АХРОРОВ.

ГАЗЕТХОНЛАРИМИЗ СИГНАЛЛАРИ АСОСИДА

„ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ"

Газетамиз номига келган юқоридаги сарлавҳали бир хатда Қуйлиқдаги қурилиш материаллари билан савдо қилувчи база атрофида ҳеч қаерда ишламай олиб сотарлик билан шуғулланувчи шахслар кўпайиб қолгани, уларнинг баъзилари райондаги колхозларга чиқиб, «базага бориб мол оласан» деб қалбаки квитанцияларни, сотиб, содда кишиларни алдаб юргани, база ходимлари уларнинг бу ярамас ишларини айтгудек бўлса, уруш-жанжал кўтариб ҳеч кимга гап бермаётганликлари, шу участкага бириктирилган милиция вакили бу бекорчиларга нисбатан ҳеч қандай чора кўрмаётгани кўрсатиб ўтилган эди.

Ленин район милиция бўлимининг бошлиғи ўртоқ Шоҳакимовнинг редакцияга хабар қилишича, хатда кўрсатилган фактлар текширишда тасдиқланган. Ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмай, текин пул ҳисобига яшаётган Геннадий Заниборцев, Азамат Икромов, Геннадий Шишкин ва Геннадий Новиковлар қўлга тушган.

Г. Занниборцев ва А. Икромовлар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1962 йил 17-майдаги Фармонига мувофиқ текинхўр шахс сифатида 5 йил муддат билан бадарға қилинганлар. Г. Шишкин ва Г. Новиковлар ижтимоий фойдали меҳнатга жалб қилиндилар.

Мазкур участкада текинхўр шахсларга нисбатан ўз вақтида ҳечқандай чора кўрмагани учун милиция бўлимининг участка вакили ўртоқ Раҳматуллаевга маъмурий чора кўрилган.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"
НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„ИНСОН НОМИ УЛУҒ"

Ишнинг айни қизиқ пайти. Дала бўйлаб ҳайқириб сузаётган комбайн тўсатдан тўхтаб қолади. Моҳир механизатор Фатхулла Пердашев комбайндан сакраб тушиб унинг масалини топади. У машинанинг остида ётиб чаққонлик билан уни тузатади. Чунки Пердашевни севган касби, завқли меҳнат чорларди. Шу пайт бу ерга кайф билан келган колхоз слесари Усмон Мирзаахмедов қора терга тушиб комбайн остида ишлаётган Пердашевни билатуриб машинани юргизиб юборади. Механизатор бир оёғидан ажралади. Колхоз раҳбарлари механизаторни юксак меҳрибонлик билан қуршаб олмадилар, инсон қадри-қиммати нақадар улуғ эканини тушунмадилар...

Ана шулар ҳақида газетамизнинг 24 апрель сонида юқоридаги сарлавҳа билан танқидий мақола босилган эди. Қуйида шу мақолага олинган жавобни босаётирмиз.

«Мақола Киров номли колхоз правлениесининг кенгайтирилган йиғилишида муҳокама қилинди. Йиғилиш қатнашчилари Фатхулла Пердашевга моддий ёрдам кўрсатишга қарор қилдилар. Айбдор Мирзаахмедов слесарлик вазифасидан бўшатилди. Унинг иши тергов органларига топширилди.

И. Я. ДЕРЕВЯНКО

Калинин ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари.

РЕДАКЦИЯДАН:

Калинин ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетидан келган бу жавоб хати бизни қаноатлантирмади. Чунки мақолада кўтарилган энг асосий масала инсон тўғрисида қайғуриш ўрнига ана шундай бепарво муносабатда бўлган, колхозчилар орасида ғоявий тарбиявий ишларни мутлақо унутиб қўяётган колхоз раҳбарлари тўғрисида фикр ва мулоҳазалар юритилган эди. Лекин бошқарма партия комитетидаги раҳбарларнинг редакцияга йўллаган жавобида инсон тақдирига ана шундай муносабатда бўлган колхоз раиси Ғиёсов, партия ташкилотининг секретари Умаров ўртоқларга нисбатан кўрилган чора ҳақида ҳеч гап айтилмаган. Маълум бўлишича бу масала ҳалигача муҳокама қилинмаган.

Уртўқмоқ

БЎКАЛИК ПАЙСАЛЧИЛАР

Эртаклардаги — борса келадиган келиши гумон бўлган, борса келмайдиган уч кўчалар каби дунёда уч хил — бажариладиган, бажарилиши гумон бўлган ҳамда бажарилмайдиган ваъдалар ҳам бўлади. Бинобарин ваъдаларнинг энг чатоғи ҳам ана шу сўнгги — учинчи ваъда. Шуниси таажжубки, далада тер тўкаётган азамат пахтакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишда баъзан шундай учинчи хил ваъда бериб қўйилади.

Бўкалик раҳбарларнинг бу соҳадаги ваъдалари ҳам чатоғроқ чиқиб қолди. Келинг, муддаога кўчиб қўяқолайлик.

АГАРНИ-МАГАРГА...

Мана, Ҳамза номли колхознинг 4-бригадаси дала «шийпони». Кечирасиз, аслида бу ер шийпон эмас, пахта тайёрлаш хирмони, унинг ўнг қанотида кўзга ғира-шира ташланиб турган «Мажбурият олдингми, уни бажар» деган ёзувлардан бўлак ҳеч нарса йўқ. Тўғри, инсофан ўйлаб қараганда хирмонга ҳам айб қўйиб бўлмайди. Чунки бир неча йиллардан буён ремонт бетини кўрмай, «нуроний» бўлиб қолган бу хирмон, шунчалик хизмат қилаётганлигининг ўзи катта гап. Бунинг устига колхоз раҳбарлари (раиси Хожиматов, партия ташкилотининг секретари Мусурмонов, бригада бошлиғи Жумаев ўртоқлар). «Сенга бу ҳам кам» дейишганми, кўчма ясли вазифасини ҳам ана шу хирмон зиммасига юклаб қўйишибди. Бу ғамхўрликдан ҳозирча фақат 3—4 тагина бола «баҳраманд» бўлмоқда.

— Бригадада болали аёллар неча кишини ташкил қилади,— сўрадик бригада бошлиғи ўртоқ Жумаевдан.

— 12 кишича боров.

— Ундай бўлса, қолган болалар қаерда?

— Қаерда бўларди, уйда бўлади-да.

— Бригада аъзолари тушликни қаерда ўтказишади?

— Уйда мириқиб овқатланишга не етсун.

Кўриниб турибдики, бригадада пахтакорлар учун на иссиқ овқат, на болалик аёллар учун дурустроқ шароит яратиб берилган. Шу сабабли ҳам ўндан ошиқ ёш болали аёллар ишга қатнашаолмаяпти.

— Наҳотки бригадада битта дурустроқ шийпон ёки болалик аёллар учун ясли ташкил қилишнинг иложи бўлмаса,— деган саволга колхоз участка бошлиғи ўртоқ Умаров:

— Тўғри айтасиз, агар колхозимиз тузилганидан буён ҳар йили биттадан шийпон ёки ясли қурганимизда ҳам шу кунгача 10 та шийпон ёки яслига эга бўлган бўлур эдик. Лекин...

Ажабо, бу билан ўртоқ Умаров нима демоқчи бўлдийкин. Эҳтимол у,— агарни-магарга куёв қилмаганимизда лекин туғилмасди.— демоқчи бўлгандир. Аттанг, шу лекини қурғур туғилмаганда балки Умаров бошчилик қилаётган участкадаги 9 та бригаданинг «пешонасига» биттадан типовой шийпон ёки ясли битармиди.

БЕЛАНЧАК ЖАНЖАЛИ

Гапни жанжалдан бошлаб қўйганимиз учун узр. Илтимос, тағин сиз кап-катта одамлар беланчак талашишяпти экан деган ҳаёлга бориб ўтирманг. Гап дунёга келганига эндигина 3—4 ой бўлган чақалоқлар жанжали устида кетаяпти. Таажжуб... Таажжубли жойи шундаки, агарда биров сизга «3—4 ойлик чақалоқлар беланчак талашиб бир-бирлари билан сан-манга бориб қолишибди» деса албатта ишонмас эдингиз. На чора, Тимирязев номли колхознинг 12-бригадаси дала шийпонида худди шундай жанжалнинг гувоҳи бўлишга тўғри келди.

Омонатгина кўтариб қўйилган шийпонда 3—4 нафар аёл тинмай йиғлаётган чақалоқларни қўлларида лў-лулаб ўтиришарди.

— Бу қанақа жанжал бўлди? — сўрадик биз улардан.

— Беланчак жанжали, ука,— деди улардан бири.

— Нима, беланчак йўқми?

— Беланчак бўлганда биз шунақа ишдан қолиб ўтирармидик. Мана, кўриб турибсиз, 3—4 та қопдан қилинган беланчаклар ҳам ҳозир банд. Жанжалнинг боиси ҳам шу, айланай ука.

Бригадада 19 аъзо бўлса шундан 10 киши болалик аёлларни ташкил қилади. Уларга шийпонда яратиб берилган шароит юқорида биз таърифлагандек. Шу сабабли Майсара Қодирова, Шарофат Ҳайдарова каби кўплаб аёллар икки-уч километр йўл босиб, уйга қатнашга мажбур бўлмоқдалар.

Кошкийди чақалоқлар ўртасидаги «жанжал» шу бригаданинг ўзидагина бўлса. Бошқа бригада шийпонларида ўша шароит ҳам насия. Колхознинг 14 бригадасида 170 дан ортиқ болали аёллар ишлайди. Албатта далаларни яшнатаётган бу аёлларимиз хотиржам дам олиб, яхши меҳнат қилишни истайдилар. Афсуски... Колхознинг фақат 2 та бригадасида хўжакўрсинга омонатгина қилиб қурилган шийпон бор, холос. У шийпонлар ҳам шип-шийдон. Радио, газета-журналлар йўқ.

— Нима қуряпсизлар «қўзичоқлар?!»

— Болалар боқчаси қуришни машқ қиляпмиз, раис амаки!

Балки сиз колхоз раиси Шодибеков, партия ташкилотининг секретари Норзиев ўртоқлар бутун куч ва эътиборни ғўза парваришига қаратиб, ваъданинг бу томонини бажаришга қўллари тегмаётгандир, деб ўйларсиз. Ачинарли ери ҳам ана шунда. Чунки шу кеча-кундузда ғўза парвариши юзасидан олиб борилаётган ишлар «1080 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз» деб берилган ваъдага мутлақо мос келмайди. Колхоз далаларини айланиб, ғўза парваришини кўздан кечирар экансиз, кўнгилсиз манзарани кўрасиз. Колхознинг катта-катта карталаридаги ғўзалар ўт ичида, сувсиз сарғайиб ётибди.

Аҳвол шу зайлда борадиган бўлса, колхоз раҳбарлари кузга бориб «бу йилги ваъдамиз чатоқроқ чиқиб қолди» деб таъзим қилиб туришлари турган гап.

АГРОНОМ «ЙЎҚОЛДИ»

Мана, кўз ўнгимизда «Ленин йўли» колхозидаги 18-бригаданинг 80 гектарлик яхлит картаси. Агарда бригада бошлиғи Каримованинг ўзи изоҳ бермаганида, бу ерга чигит экилганми ёки ўтми, билиб бўлмас эди. Дарҳақиқат ўт тиззага уриб ғўзани кўмиб кетган.

— Ҳайрон бўлманг ука,— дея тушунтира бошлади Робия опа,— бу ерга чигит экилган. Бригадамиз пилла билан бўлиб, ғўзага вақтида яхши қаролмадик. Мана энди кучимиз етганча бир чеккадан ўтини тозалаб келяпмиз. Ўтдан тозаланган қисмига дори солиб, кўндалангига ишлов берайлик десак, колхозда бирор ёрдам ёки маслаҳат берадиган киши топилмай турибди.

Сўрмади ҳолинг не деб,
Ғўзадан ҳол агроном.
Бор экан инсоф ғўзада,
Ҳол сўраб келди буон...

— Агрономчи? Қаерда у?

— Агрономми? Агрономни йўқотиб қўйдик ука,— дейди бригадир ярим ҳазил, ярим жиддий. «Дори солиш учун СУЗ машинасига баъзи деталлар етишмаётибди»,— деганимга мана 10 кун ҳам бўлди. Шундан бери қорасини ҳам кўрсатмайди. Ҳатто уни излаб уйига ҳам икки-уч марта бориб келдим. На уйда, на далада кўринади.

Қизиқ, бутун бир бошли колхознинг агрономи, қолаберса участка бошлиғи Жўра Насруллаев қаерларда юрган экан? Ундай десак, унинг турмуш ўртоғи Шарофат Насруллаева, синглиси Тожи Насруллаева, Турсунқулова, укаси Йўлдош Насруллаевлар ҳам далада кўринишмайди-ку. Афтидан сояпарвар агроном Жўра Насруллаевнинг ўзи далада бўлмагани-бўлмаган уруғ-аймоқларини ҳам иссиқ кунларда далада ишлашга розилик бермаётганга ўхшайди

РЎЗҒОРИ ИЧИДА

Свердлов номли колхознинг марказий боқчасида колхоз монтёри Аббосхоновнинг турмуш ўртоғи ошпаз бўлиб ишлайди. Бундан енг учида фойдаланган Аббосхонов «рўзғоримиз ичида бўлақолсин» деганми, ўтган йил ноябрь ойидан буён ўз оиласи билан боқча ҳовлисида яшаб келмоқда. Шу сабабли ҳам ошпаз Аббосхонова,— кундалик овқатлар менюси борми?,— деган саволга,— менюингиз нимаси, бу ер ошхона эмаску Ўзимиз нимани хохласак шуни тайёрлай берамизда.— деб лўнддагина қилиб айтиб қўяқолди. Буёғини сўрасангиз ҳатто боқча учун олинган озиқ-овқат маҳсулотларининг ҳисоби ҳам номаълум.

Боқча рўйхатида 35 бола номи ёзилгану, ҳақиқатда келаётган болалар сони 10—12 дан ошмайди. Ваҳоланки боқчада ҳар 3 болага биттадан тарбиячи тўғри келади. Боқчага қатнаётган 10 боланинг учи ошпаз Аббосхонова, иккиси тарбиячи Дадахўжаеванинг болалари. Болалар эса ўйинчоқ ўрнига, ўзлари овқат ейдиган алюмин тоғорачаларини ҳовли саҳнида ғилдиратиб, баъзилари ноғора қилиб чалиб юришибди.

Гапираверсак ҳали гап кўп. Қўйингчи бу муҳим масала колхоз раҳбарларининг эсларидан чиққан экан, наҳотки башқарма партия комитети ва район ижроия комитетидаги ўртоқларнинг ҳаёлларига келмаёгган бўлса Ахир қарс икки қўлдан чиқади-ку. Далада ишлаётганларга барча зарур шароитларни яратиб бермасдан туриб, асосий ваъданинг устидан чиқиб бўлмаслиги турган гап Буни унутмаслик керак.

А. ШАЙХОВ

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ТОҒЛАРДА САЙР

Бу коллектив ҳақида гап борганда «майизни ҳам бўлиб ейишади» дейдилар. Чиндан ҳам «Ўзбекхиммаш» заводи қуюв цехининг ишчилари меҳнатда ҳам, турмушда ҳам ҳаммага намуна. Қуювчилар ой сайин ишлаб чиқариш планини муваффақиятли бажариб келмоқдалар. Улар корхона цехлари ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, кўчма Қизил байроқни қўлдан бермаётирлар.

Қуювчилар яхши ишлабгина қолмай, бўш вақтларини кўнгилли ўтказишни ҳам биладилар. Ишчилар уюшган ҳолда Тошкент шаҳрига келиб театрга тушадилар, дам олиш кунлари ҳордиқ чиқариш учун шаҳардан ташқарига чиқиб кетадилар.

Якинда улар бир группа бўлиб тоғ сайрига чиқишга қарор қилишди. Қуёш кўкка кўтарилмасдан, заводга ишчилар оилалари билан тўплана бошладилар. Ишчи Ҳошим Умаров, диспетчер Виктор Борьба, кранчи Ш. Эмирсанова, формовкачи Т. Коритин, инженер Г. Рибалкина, планировкачи В. Потапов ва бошқалар машинага ўтириб саёҳатга йўл олишди.

Мана, манзарали Қорамқул дараси ҳам намоён бўлди Эрталаблари бу ер жуда гаштли бўларкан. Атроф кўм-кўк, майин тоғ шабадаси эсиб турибди (1-сурат). Ишчилар тўрт томонга тарқалиб, гуллар теришди, тоғ манзарасига ҳавас билан боқишди. Нарироқда тоғ жилғаси оқаётган экан. Чўмилиш, қуёшда чиниқиш учун жуда боп жой.

Ҳаш-паш дегунча пешин ҳам бўлиб қолибди. Гурунглашиб биргаликда овқат қилгач, ишчилар яна ўзлари севган ўйин билан шуғуллана бошладилар. Коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси формовкачи Ажимбек Сеитасонов ва диспетчер Виктор Борьба шашка ўйнига тушиб кетишди (2-сурат). Улардан нарироқда Ш. Эмирсанова, Н. Ковилинлар қувноқ қўшиқни хиргойи қилишарди. Тўп ўйини ишқибозлари ҳам топилиб қолди. Улар учун яшил ўтлоқ қўл келди.

Ўйин ҳам чарчатаркан. Кўпчилик йиғилишиб, газета-журналлардан қизиқ янгиликларни ўқий бошладилар. Цех касаба союз комитетининг раиси В. Потапов жаҳонни ҳайратда қолдирган совет космонавтлари ҳақидаги хабарлардан ўқиб берди (3-сурат).

Ишчилар тоғ сайридан мамнун қайтишди.

Текст ва фотолар О. ЛЕВАКникн

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

25 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Ёз келди, соз келди** (мактаб ўқувчилари учун).

Рус тилида: 18.35 — **Минглаб йил муқаддам пайдо бўлган касб**, 19.00 — **Партия қизи** (ҳужжатли фильм), 19.10 — Телевизион янгиликлар, 19.30 — **«Қайрат»** (Олмаота) — **«Торпедо»** (Москва) командалари ўртасида футбол, 20.15 — **Румянцев иши** номли бадиий фильм (талабларга мувофиқ).

Ўзбек тилида: 21.40 — **Телевизион янгиликлар**, 22.00 — **Ўғлим уйланиши керак** номли бадиий фильм (талабларга мувофиқ).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 20.15 — **Алангали йиллар** номли бадиий фильм.

Рус тилида: 21.45 — **Тянь-шань сўқмоқлари бўйлаб** (фотоочерк), 22.00 — **Минерал кераминага — кенг йўл.**

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — гастролга чиқиш олдидан — 26/VI да **Нодира.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Калимантанда узилган ўқ — «ВАТАН», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Йўқлаб олинг — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Этик ови — «ВОСТОК» (тоқ соатларда).

Қуёш ҳамроҳ (эрталаб соат 10 ва кеч 6 да). **Катта вальс** (кундуз 12, 4, кеч 8 ва 10 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Мен, бувим, Илико ва Илларион — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Юқори Чирчиқ район, Сижжак қишлоғида турувчи **Оқи Нажимовнинг** Искандар станцияси, Железнодорожная кўчаси, 48-уйда турувчи Ойимгул Асхўжаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область Юқори Чирчиқ район, Бўстонлиқ халқ судида кўрилади.

Ангрен шаҳар, Туркқишлоқ, 71-уйда турувчи **Ҳошим Қосимовнинг** Краснодонская кўчаси, 2-уйда турувчи Майрам Қосимова (Ўрозбоева)дан ажралиш ҳақидаги иши Ангрен шаҳар халқ судида кўрилади,

---

Янгийўл шаҳар, Овражная кўчаси 14-уйда турувчи **Назира Муҳамедғалиевна Искандерованинг** Искандер Искандеровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область судида кўрилади.

Тошкент шаҳар Железняк кўчаси, 24-уйда турувчи **Муборак Амирова** (Аҳмадбоева)нинг Қозоғистон ССР, Жамбул область Луговой район, Ақиртепа станцияси. «Олғабас» колхозида турувчи Қобилбек Амировдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Ҳ А С Р А Т

Ҳурматли «Уртўқмоқ»! Аввало қимматли вақтингни олганим учун кечир. Тўғрисини айтсам шу кунларда дўппи тор келиб қолди. Шу сабабли ҳам қалбимнинг энг нозик жойида асраб келган ушбу сирлардан сени воқиф қилиб қўйишга жазм этдим. Сендан илтимос, тағин бу ҳақда уер-буерда оғзингдан гуллаб қўймагин.

Гап бундай: колхоз раиси Маҳмуд Эргашевнинг димоғи жуда баланд, оёқ олишлари «бежо» бўлиб қолган. У, ҳозир ҳеч кимни менсимай қўйди. Қачон қарасанг «ошна-оғайниси»га ёнбосгани-ёнбосган.

Хуллас калом, гап шуки, раисимиз билан менинг юлдузимиз ҳозир чап бўлиб қолди. Нега дейсанми? Бунинг сабаби бор.

Мен сенга айтсам, колхозимиз чорвадорлари ўтган йили давлатга сут сотиш йиллик планини бажаролмай эл-юрт олдида юзлари шувит бўлиб қолди. Чунки сиздан угина, биздан бугина дегандек, ем-хашак бўлмагандан кейин колхоз сигирлари ҳам сут бермай қўйишди-да. Шунда колхоз правлениеси чор-ночор сигирларни Тошкентдан барда келтириб боқишга қарор қилди. «Омад»нинг келишини қара. Бир ёмоннинг бир яхши томони ҳам бўлади дегандек сигирларнинг сутдан қолганлиги менга жуда қўл келиб қолди. Нега десанг, мен шофер эмасманми! Барда ташиш менга топширилди.

Бола баҳона дийдор ғанимат, Тошкентдан ташишим барда-ю, қилишим чайқовчилик. Бардага тушиб кетаётиб, бирйўла колхозчилардан сут ҳам йиғиб олиб Тошкентда пулга чақиб қайтаман. Ўзимга ҳам қойилман. Бу ишни шунчалик хуфя қилдимки, аллапайтгача на правление аъзолари, ва на колхоз раиси сезмади. Бе, қаёқда сезади дейсан, буёғини сўрасанг, мўмай фойдаға қизиқиб дам олиш кунлари ҳам Тошкентга келиб қолганимни сезмай қоламан. Қингир ишнинг қийиғи қирқ йилда ҳам маълум бўлар экан, қайси бир «номард» бу сирлардан колхоз раисини воқиф қилиб қўйибди. Нима дебди дегин. «Гўё мен колхоз тузини ичиб, тузлиғига тупураётган, эмишман».

Тавба, одамларга ҳам ҳайронсан. Ҳароммми, ҳаришми ишқилиб топиб еб юрибман-ку, уларга нима.

Тунов куни идорага келиб бир қоп ун сўрасам, бош бухгалтер ўртоқ Ўнгар Аҳмедов нима дейди дегин: «Раимбой ака, ахир кейинги уч-тўрт ой ичида тўрт бош қўй, 210 килограмм ун, 80 килограмм буғдой олдингиз. Яна... Лекин колхознинг қилган бу яхшилигини унутиб қўйяпсиз» дейди-я.

Ҳурматли «Уртўқмоқ», ўзингдан қоладиган гап йўқ. Ахир колхоз тузини бундан ортиқ қандай оқлай. Сендан илтимос, мени ноғорликда айблаётган кишиларга бир гап уқтириб қўйсанг.

Шикоятни Янгийўлдаги Фрунзе номли колхоз аъзоси Раимбек Шуйбеков тилидан ёзиб олувчи З. ҚУРТНЕЗИРОВ.

СОВЕТ ТАЖРИБАСИ — АФҒОНИСТОНГА

Афғонистон Қизил Ярим Ой жамиятининг шу ташкилот маъмурий маслаҳатчиси Муҳаммад Мурид бошчилигидаги делегацияси Ўзбекистонда уч кун меҳмон бўлиб турди. Шу билан делегациянинг Совет Иттифоқи бўйлаб қилган сафари тугалланди.

Афғонистонлик меҳмонлар Ўзбекистон Қизил Ярим Ой жамиятининг фаолияти билан батафсил танишдилар. Уларга Тошкент тўқимачилик комбинатининг, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг медицина ва болалар муассасалари кўрсатилди. Делегация аъзолари Крупская номли болалар санаторийсида, Тошкент атрофидаги Юрий Гагарин номли пионерлар лагерида бўлдилар.

Делегация бошлиғи Муҳаммад Мурид Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Бизнинг Совет Иттифоқи бўйлаб қилган ўн кунлик сафаримиз ғоят мароқли ва фойдали бўлди. Биз совет ҳамкасбларимизнинг тажрибасидаги кўп нарсалардан ўз ишимизда фойдаланишимиз мумкин.

— Мен Совет Иттифоқида даволашнинг энг замонавий методлари қўлланилаётганига қаноат ҳосил қилиш имкониятига эга бўлдим,— деди делегация аъзоси, Оналик ва болаликни ҳимоя қилиш жамиятининг президенти, Афғонистон Қизил Ярим Ойи Марказий Комитетининг аъзоси Абдулғафор Азиз. (ЎзТАГ).

Шунақаси ҳам бўлган...

«КАМТАРЛИК»

Жаҳон чемпионлигига асосий даъвогарлардан ҳисобланган немис гроссмейстери З. Тарраш унчалик сипо бўлмаган. Буни шундан ҳам билса бўлади: Бир кун У машҳур мастерлардан бири Маркога саккиз партиядан иборат матч ўйнашни таклиф қилади ва олдиндан тўрт очко беришини айтади. Бу сўзлардан ҳатто, Марködен беозор-мулойим киши ҳам ғазабга келди. У «камтар» Таррашга: «Сиз Маршалл (америкалик машҳур гроссмейстер)ни 8:1 ҳисобида енггансиз Маршалл бўлса Яновскийни 8:5 ҳисобида ютган. Бундан шундай хулоса чиқарса бўладики, сиз Яновскийни 64:5, яъни 13:1 ҳисобида мағлубиятга учратгансиз. 1898-1905 йиллар мобайнида Яновский Чигоринни 10:1 ҳисобида енгган бўлса, сиз Чигорин устидан 130:1 ҳисобида ғалаба қилган бўласиз. Ниҳоят, Чигорин мени 6:3, яъни 2:1 ҳисобида енгган. Шундай экан, сиз менга 261 очкодан 260 тасини олдиндан бериб қўйсангиз, бемалол бўлаверади! деб жавоб қайтарди.

САНЪАТНИ ҚАДРЛОВЧИ КИШИ

Умрининг охирги йилларини революцион Кубада ўтказган машҳур ёзувчи Эрнест Хемингуэй қимматли суратлар коллекциясига эга бўлган ва улар билан жуда фахрланган. Бир кун ёзувчи меҳмонларини ўзи тўплаган санъат асарлари билан таништираётиб, томоша қилувчилардан бирининг суратларга қараб, улардан ҳеч бир таъсирланмаётганлигини сезади. Ана шу меҳмон Месонье чизган «Шахмат партияси» деган суратнинг олдига келгандагина қизиқиб томоша қила бошлайди.

— Қалай? — сўрайди ёзувчи, — бу сурат сизга ёқадими?

— Ёққанда қандоқ — жавоб беради меҳмон, — оқлар уч юришда қораларни мот қилади.

ВАҚТ ЕТАРМИКАН?

Чет эл матбуоти хабар қилишича, Мак-Ленан билан Грант ўртасида хат орқали ўйналаётган партия охирига яқинлашмоқда. Бу партиянинг бошланганига атиги 34 йил бўлди, холос! Ўйинни бошлаганларида рақиблар Глазгода студент эдилар. Врач — пенсионер Мак-Ленан ҳозир Австралияда, Грант бўлса ҳали ҳам Глазгода яшайди. Бу партияда ҳар йили фақат биттадан юриш қилиниб, у ҳам бўлса янги йил табригига илова қилинади. Рақибларнинг тахминича бу ўйин яқин... 15 йилларда тугаса керак.

М. МУҲИТДИНОВ

СССР спорт мастери.

Редактор ўринбосари

И. СУЛАЙМОНОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари — 33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31.936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 08309. ИНДЕКС 64695. 1623.